

Dag Roll-Hansen

**Lesernes mening om avisen
Forskning**

Notater

Innhold:

1 OM UNDERSØKELSEN	3
1.1 Bakgrunn for undersøkelsen.....	3
1.2 Rapportens oppbygning.....	3
1.3 Utvalg.....	3
1.4 Gjennomføring av undersøkelsen.....	3
1.5 Svarprosent.....	4
1.6 Frafall og usikkerhet.....	4
1.7 Utvalgsskjevhet.....	5
1.8 Mulighet for å se på endringer fra 1995.....	6
1.9 Standardtegn i tabeller.....	7
2 RESULTATER FRA UNDERSØKELSEN	8
2.1 Lesernes generelle vurderinger.....	8
2.1.1 <i>Generell tilfredshet</i>	8
2.1.2 <i>Lesernes interesser og viktigheten av en avis som Forskning</i>	9
2.1.3 <i>Grunner til å lese Forskning</i>	10
2.2. Oppfylging av målsetninger og prioritering av stoffområder.....	12
2.2.1 <i>Hvordan leserne mener at Forskning oppfyller sine målsetninger</i>	12
2.2.2 <i>Lesernes mening om prioritering av stoffområder</i>	15
2.2.3 <i>Lesernes vurdering av redaksjonelle prinsipper</i>	17
2.3 Områdesidene i <i>Forskning</i>	21
2.3.1 <i>Informasjon fra områdene i Norges forskningsråd</i>	21
2.3.2 <i>Lesernes ønsker om presentasjonsform</i>	23
2.4 Form og tilgjengelighet.....	25
2.4.1 <i>Vurderinger av format, bildebruk, layout og språk</i>	25
2.4.2 <i>Lesernes vurdering av artiklene i Forskning</i>	27
2.4.3 <i>Profilering av Forskning</i>	29
2.5 Til slutt.....	30

VEDLEGG:

Informasjonsbrev til intervjuobjektene
Spørreskjema
Instruks til intervjuerne

Tabelliste:

Tabell 1: Avgang fra hovedutvalget	4
Tabell 2: Frafall og intervju	4
Tabell 3: Forventet standardavvik for observerte prosentandeler ved ulike utvalgsstørrelser	5
Tabell 4: Fordeling av respondenter etter kjønn og lesergrupper i leserundersøkelsene fra 1995 og 1997. Prosent	6
Tabell 5: Standardtegn i tabeller	7
Tabell 6: Generell tilfredshet med <i>Forskning</i> , vurdering av ivaretagelse av lesernes interesser og viktigheten av avisen i 1995 og 1997. Prosent	10
Tabell 7: Viktigste grunner til å lese <i>Forskning</i> i ulike lesergrupper. Prosent	11
Tabell 8: Grad av oppfyllelse av avisens målsetninger i 1995 og 1997. Prosent	12
Tabell 9: Vurdering av hvordan avisen <i>Forskning</i> oppfyller sine målsetninger i 1995 og 1997. Gjennomsnittlige skårer for ulike lesergrupper	13
Tabell 11: Vurdering av hvordan målsetningene bør prioriteres, sett i forhold til i hvor sentrale de er i avisen i 1995 og 1997. Gjennomsnittlige skårer	16
Tabell 12: Vurdering av hvordan <i>Forskning</i> oppfyller redaksjonelle prinsipper i 1995 og 1997. Gjennomsnittlige skårer	19
Tabell 13 : Andel som ønsker mer informasjon fra de ulike områdesidene fordelt etter lesergruppe. Prosent	22
Tabell 14 : Andel av de ulike lesergruppene som ønsker ulike presentasjonsformer for områdesidene. Prosent	24
Tabell 15 : Tilfredshet med format, bildebruk, layout og språk, fordelt på lesergrupper. Gjennomsnittlige skårer.	26
Tabell 16 : Gjennomsnittlig tilfredshet med lesbarhet/forståelighet, nyhetspreg, seriøsitet og dybde/grundighet, fordelt på lesergrupper.	28
Tabell 17 : Foretrukket profilering av <i>Forskning</i> blant ulike lesergrupper. Prosent	30

Figurliste:

Figur 1: Vurdering av kvaliteten på <i>Forskning</i> . Gjennomsnittlige skårer for ulike lesergrupper	8
Figur 2: Vurdering av hvordan <i>Forskning</i> ivaretar ens interesser som leser. Gjennomsnittlige skårer for ulike lesergrupper.....	9
Figur 3: Vurdering av i hvilken grad <i>Forskning</i> oppfyller ulike redaksjonelle prinsipper. Gjennomsnittlige skårer	17
Figur 4: Ønsker om mer informasjon fra Forskningsrådets ulike områder. Prosent	21
Figur 5: Presentasjonsform for områdesidene	23
Figur 6: Tilfredshet med format, bildebruk, layout og språk i <i>Forskning</i>	25
Figur 7: Lesbarhet/forståelighet, nyhetspreg, seriøsitet og dybde/grundighet i artiklene i <i>Forskning</i>	27
Figur 8: <i>Forskning</i> s presentasjonsform	29

1 Om undersøkelsen

1.1 Bakgrunn for undersøkelsen

Statistisk sentralbyrå gjennomførte høsten 1997 en telefonundersøkelse blant lesere av avisen *Forskning*. *Forskning* er et forskningspolitisk organ som gis ut av Norges forskningsråd. Formålet med undersøkelsen er å finne ut hva leserne mener om avisen, og hva de ønsker av den. Undersøkelsen bygger på en tilsvarende undersøkelse fra 1995, og de fleste spørsmålene er hentet derfra. Den gang ble undersøkelsen gjennomført ved hjelp av to typer datainnsamling. Både telefonintervju og spørreskjema lagt ved avisen ble brukt for å samle inn data. Også enkelte andre endringer er gjort. De fleste av disse er et resultat av at avisa har endret seg siden forrige undersøkelse. Ellers er det lagt vekt på å beholde spørsmålsformuleringene i størst mulig grad, for å gjøre det lettere å sammenligne resultatene.

1.2 Rapportens oppbygning

Rapporten beskriver det metodiske grunnlaget for og resultater fra undersøkelsen. I første del av rapporten redegjøres det for hvordan gjennomføringen var planlagt og den faktiske gjennomføringen. Det omfatter også en gjennomgang av hvilke respondenter som har svart og en diskusjon om deres representativitet. I rapportens andre del behandles respondentenes oppfatninger *Forskning*. Først behandles respondentenes generelle vurderinger av avisen. Deretter gjøres det rede for deres oppfatning av avisens målsetning og prioriteringer, og til slutt hvordan de ser på dens form og tilgjengelighet. Spørreskjema, instruks til intervjuerne og brev til de som ble trukket ut til å delta i undersøkelsen, er lagt ved.

1.3 Utvalg

Det ble trukket ut et utvalg på 1500 abonnenter fra adresseregistret som benyttes i forbindelse med utsending av avisen. Der en institusjon stod oppført med mer enn ett eksemplar, ble institusjonen ført opp i trekkregisteret like mange ganger som antall eksemplarer de fikk tilsendt. Alle hadde følgelig lik sjanse for å bli trukket ut.

1.4 Gjennomføring av undersøkelsen

Undersøkelsen ble gjennomført som en telefonundersøkelse. Intervjuerne får da tilsendt et gitt antall intervjuobjekter om de skal søke å nå. Det ble beregnet hvor lang tid det ville ta for intervjuerne å få tak i intervjuobjektene og hvor lang tid selve intervjuet ville ta. Mange av abonnentene var ikke ført opp i abonnementsregisteret med navn. Vi hadde som mål å finne fram til navn og telefonnummer på alle intervjuobjektene før utsending til intervjuerne. Dette skulle gjøres ved å ringe opp institusjonene som var trukket ut og spørre om å få oppgitt navn på en eller flere lesere av avisen *Forskning*. Da intervjuingen startet hadde vi navn på noe over halvparten av utvalget. Det ble beregnet at intervjuingen ville være avsluttet i løpet av en uke.

Det tok lenger tid enn vi hadde planlagt å finne et utvalg til undersøkelsen. Det skyldtes flere forhold. For det første fikk vi registeret sent, slik at vi fikk relativt liten tid til arbeidet vi skulle gjøre med det. For det andre krevde registeret mer manuelt arbeid for å kunne brukes som trekkgrunnlag enn det som var lagt inn i planene. For det tredje tok det lengre tid å spore opp lesere av avisen der vi ikke hadde navn fra abonnementsregistret, enn det vi trodde på forhånd. Dette førte til at vi måtte overlate til intervjuerne å finne navn på mange av respondentene. Det gjorde i sin tur at vi måtte gi dem lengere tid til å få gjennomført intervjuene. Undersøkelsen skulle i utgangspunktet gjennomføres i løpet av en uke, i tidsrommet 8.9. - 12.9.1997. Vansker med å få tak i intervjuobjektene gjorde imidlertid at feltperioden ble forlenget med om lag to uker. For å spore opp intervjuobjekter ringte intervjuerne til institusjonen som var trukket ut og ba om å få snakke med en som leste *Forskning*. Hvis intervjueren skulle ha flere respondenter fra sammen sted, prøvde han å få oppgitt flere navn på lesere eller mulige

lesere ved første henvendelse. Intervjuerne rapporterte at denne formen for oppsporing av intervjuobjekter var tidkrevende og krevde mye overtalelseskunst for å føre fram. I tillegg rapporterte de om at respondentene var opptatt i møter og på reise oftere enn det som er vanlig i tilsvarende undersøkelser.

1.5 Svarprosent

Det ble trukket ut 1500 respondenter til hovedutvalget. Av disse var det 111 som ikke var i målgruppen for undersøkelsen, og derfor regnes som avganger fra hovedutvalget. De fleste av dem kjente ikke til avisen. Noen var også flyttet fast til utlandet, var avgått ved døden eller arbeidet ved en institusjon som ikke lenger eksisterte.

Tabell 1: Avgang fra hovedutvalget

	antall personer	prosent av avgang	prosent av hovedutvalg
i alt	1500		100,0
avgang i alt	111	100,0	7,4
bedriften er opphørt	10	9,0	0,7
intervjuobjektet (io) er død	1	0,9	0,1
io/bedriften kjenner ikke til avisen	95	85,6	6,3
io er flyttet fast til utlandet	5	4,5	0,3

Bruttoutvalget utgjør dermed 1389 personer. Vi oppnådde intervju med 1013 av disse, noe som gir en svarprosent på 72,9%. Det var 376 (27,1%) av bruttoutvalget som av ulike grunner ikke deltok. En oversikt over frafallsgrunnene er gitt i tabell 2.

Tabell 2: Frafall og intervju

	antall personer	prosent av frafall	prosent av bruttoutvalg
i alt	1389		100,0
frafall i alt	376	100,0	27,1
nekting	79	21,0	5,7
sykdom	12	3,2	0,9
ikke truffet	147	39,1	10,6
leser ikke funnet	59	15,7	4,2
annet	79	21,0	5,7
intervju*	1013		72,9

* Avganger regnes ikke med i beregning av svarprosenten.

1.6 Frafall og usikkerhet

Det er alltid en viss sjans for at tilfeldige utvalg ikke er representative for populasjonen en ønsker å si noe om. Et hyppig brukt mål på denne type usikkerhet er standardavvik. Størrelsen på standardavviket avhenger av tallet på observasjoner i utvalget, måten utvalget er trukket på og av fordelingen til det aktuelle kjennemerket i populasjonen. Fordelingen i populasjonen kjenner vi ikke, men det er mulig å anslå standardavviket ved hjelp av observasjonene i utvalget.

Det er ikke foretatt egne beregninger for slike anslag for denne undersøkelsen, men tabell 3 gir anslag på standardavviket for observerte prosentandeler ved ulike utvalgsstørrelser. Av tabellen går det fram at usikkerheten øker når antall observasjoner minker og når prosenttallet nærmer seg 50.

Tabell 3: Forventet standardavvik for observerte prosentandeler ved ulike utvalgsstørrelser

antall observasjoner	5/95	10/90	15/85	20/80	25/75	30/70	35/65	40/60	50/50
25	4,4	6,1	7,3	8,2	8,8	9,3	9,7	10,0	10,2
50	3,1	4,3	5,1	5,7	6,2	6,5	6,8	7,0	7,1
100	2,2	3,0	3,6	4,0	4,3	4,6	4,8	4,9	5,0
250	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,9	3,0	3,1	3,1
400	1,1	1,5	1,8	2,0	2,1	2,3	2,3	2,4	2,5
800	0,7	1,0	1,2	1,4	1,5	1,6	1,6	1,7	1,7
1000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5

Ved hjelp av standardavviket er det mulig å beregne et intervall som med en bestemt sannsynlighet inneholder den sanne verdien av en beregnet størrelse. Det vil si den verdien vi ville ha fått dersom vi hadde foretatt en totaltelling i stedet for en utvalgsundersøkelse. Slike intervaller kalles konfidensintervaller, og beregnes på følgende måte: La M være den beregnede størrelsen, og S være et anslag for standardavviket til M . Konfidensintervallet med grensene $(M-2S)$ og $(M+2S)$, vil med 95% sannsynlighet inneholde den sanne verdien.

Statistiske generaliseringer krever følgelig at alle gruppene en ønsker å si noe om består av et tilstrekkelig antall enheter. Som hovedregel presenteres ikke tall for grupper som har færre enn 25 observasjoner i nettoutvalget. I denne sammenhengen er det to av gruppene som er for små til at en kan si noe spesifikt om dem. Det gjelder for forskningsadministrasjon i næringslivet og for politikk. Det vil derfor ikke bli presentert tall som viser hva disse gruppene har svart.

1.7 Utvalgsskjevhet

Utvalgsundersøkelser har som mål å fange opp et representativt utvalg av populasjonen. Undersøkelsen er gjennomført etter vanlige statistiske metoder for å oppnå dette målet. To forhold gjør det likevel vanskelig å slå fast om vi har faktisk oppnådd det. For det første vet vi her relativt lite om gruppen som ikke har svart. Den viktigste grunnen til det er at mange av dem er mottakere av unavnede eksemplarer av avisen. Det fører til at vi ikke vet hvem vi mangler svar fra. For det andre vet vi relativt lite om kjennetegn ved dem som har svart, sammenlignet med det totale antall abonnenter på avisen *Forskning*. Vi kjenner for eksempel ikke kjønnsfordelingen i populasjonen, og heller ikke hvordan populasjonen er fordelt på ulike lesergrupper. Vi kan sammenligne hvordan de ulike gruppene av respondenter fordelte seg ved den forrige undersøkelsen med de vi har fått svar fra i dag. Det gjør ikke at vi kan si at utvalget vårt er representativt i forhold til populasjonen, men det gjør at vi kan undersøke i hvilken grad vi fanger opp de samme gruppene av lesere i denne som vi gjorde i forrige undersøkelse. Hvis vi i stor grad fanger opp de samme gruppene, vil eventuelle endringer fra 1995 til i dag ikke kunne tilskrives skjevheter i utvalget som skyldes ulik fordeling mellom gruppene, og det er i så fall rimelig å se dem som tegn på faktiske endringer.

Tabell 4: Fordeling av respondenter etter kjønn og lesergrupper i leserundersøkelsene fra 1995 og 1997. Prosent

	1995		1997
	telefon	postal	
i alt	100	100	100
kjønn			
menn	84	75	78
kvinner	16	25	22
lesergruppe			
forskning samlet*	62	67	54
forskning ved universiteter og høyskoler			40
forskning ved frittstående institutt			10
forskning i næringslivet			3
forskningsadministrasjon samlet*	8	9	12
forskningsadministrasjon ved universiteter og høyskoler			7
forskningsadministrasjon ved frittstående institutt			3
forskningsadministrasjon i næringslivet			2
offentlig forvaltning	10	9	15
næringsliv	14	8	9
politikk**			1
presse**			4
andre	6	7	5

* I undersøkelsen fra 1997 ble denne gruppen delt i tre på grunnlag av respondentens arbeidssted. Tallet som er oppgitt er summen av prosentandelene for de tre undergruppene.

** Tallene for denne gruppen ble i undersøkelsen fra 1995 regnet med i kategorien for "andre".

De mest vesentlige forskjellene mellom utvalgene i undersøkelsen gjort i 1995 og denne undersøkelsen er at det er noe færre som arbeider innen forskning og noe flere fra offentlig forvaltning i dette utvalget. Ellers er fordelingene mellom kvinner og menn og mellom ulike lesergrupper ganske lik for de to utvalgene.

1.8 Mulighet for å se på endringer fra 1995

Mange av spørsmålene fra forrige leserundersøkelse er gjentatt i denne, noe som gjør det mulig å sammenlikne resultatene. Et problem med å gjøre disse sammenligningene er at undersøkelsen fra 1995 delvis ble gjennomført som en papirskjemaundersøkelse, og at en derfor ofte ikke kan vite om endringer i svar skyldes at ulik metode for datainnsamling eller om resultatene avspeiler faktiske endringer. Dette problemet gjelder først og fremst for spørsmål som i 1995 bare ble stilt i den postale delen av undersøkelsen og ikke i telefonintervjuene.

1.9 Standardtegn i tabeller

Tabellene i framstillingen som følger vil Statistisk sentralbyrås standard for tegn i tabeller bli brukt. Tabell 5 gir en oversikt over tegnene som vil bli brukt i rapporten.

Tabell 5: Standardtegn i tabeller

betydning:	symbol:
tall kan ikke forekomme	.
tall kan ikke offentliggjøres	:
null	-
mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0

2 Resultater fra undersøkelsen

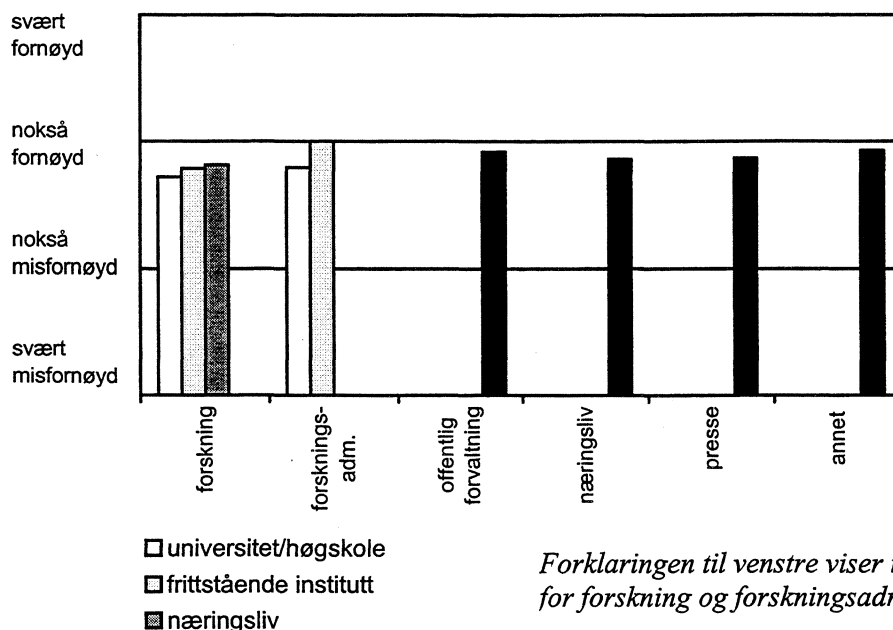
Respondenter som oppgir at de vanligvis ikke leser *Forskning* ble ikke stilt spørsmålene som skulle vise tilfredshet med *Forskning*. Det gjelder 14% av dem vi intervjuet. De vanligste grunnene som ble gitt til ikke å lese avisen var mangel på tid, at annet lesestoff måtte prioriteres og at den ikke var relevant nok for intervjuobjektet. Det er relativt små forskjeller mellom gruppen som leser og de som vanligvis ikke leser *Forskning*. Hvor grundig en leser avisen påvirkes likevel av alder og av om en får avisen personlig adressert. Eldre mottakere leser den grundigere enn yngre, og de som får den personlig adressert er mer grundige lesere enn de som får den unavnet på arbeidsplassen. Disse to forholdene kan likevel bare forklare 5% av variansen i hvor grundig en leser avisa. Effekten endres ikke ved kontroll for kjønn og utdanning.

2.1 Lesernes generelle vurderinger

2.1.1 Generell tilfredshet

Intervjuobjektene ble bedt om å gi en generell vurdering av kvaliteten på *Forskning*. I figur 1 nedenfor vises gjennomsnittsskårer for de ulike lesergruppene i undersøkelsen. Skårene er beregnet som gjennomsnittlig svar i en fordeling der det er knyttet en tallverdi til hvert av svaralternativene. Vi har regnet avstanden mellom svaralternativene som konstant. Forskjellen i tilfredshet forutsettes følgelig å være like stor mellom de som er "nokså misfornøyde" og "nokså fornøyde", som den er mellom de som er "nokså fornøyde" og "svært fornøyde". Graderingen innebærer videre at vi regner en respondent som oppgir at han er "svært fornøyd" som fire ganger så fornøyd som en som svarer "svært misfornøyd". Tallene som ligger til grunn for figur 1 kommer fra spørsmålet: "Alt i alt, hvor fornøyd er du med kvaliteten på *Forskning*?"

Figur 1: Vurdering av kvaliteten på *Forskning*. Gjennomsnittlige skårer for ulike lesergrupper

Skårene er beregnet som gjennomsnittlig svar i en fordeling der det er knyttet en tallverdi til hvert av svaralternativene.

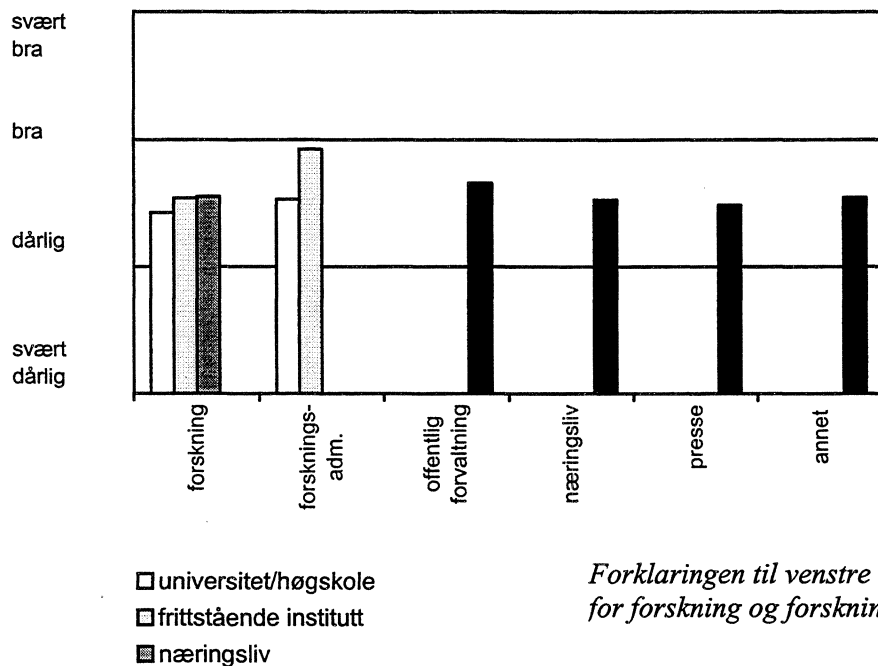
Det var liten forskjell i generell tilfredshet mellom de ulike lesergruppene. Alle gruppene svarte i gjennomsnitt at de var "nokså fornøyd" eller nær det. Det var 76% av de som ble intervjuet som svarte at de var enten "nokså fornøyd" eller "svært fornøyd".

Et tilsvarende spørsmål ble stilt i forrige leserundersøkelse fra 1995. Spørsmålsformuleringene var likevel ikke helt identiske. I spørsmålet "Alt i alt, hvor fornøyd er du med kvaliteten på (det som skrives i) *Forskning*?" ble det som står inne i parentes utelatt i undersøkelsen fra 1997. Spørsmålet var del av den postale delen av den tidligere leserundersøkelsen, og endringen ble gjort for at spørsmålet skulle fungere bedre i et telefonintervju. Vi regner ikke med at omformuleringen har endret respondentenes tolkning av spørsmålet. Respondentene ga i gjennomsnitt uttrykk for en noe bedre generell tilfredshet ved den siste undersøkelsen. Andelen som er "nokså fornøyd" eller "svært fornøyd" har økt med 5 prosentpoeng. Andelen svært misfornøyd har gått ned med 4 prosentpoeng. En tabell som beskriver respondentenes svarfordeling blant annet på dette spørsmålet, blir gjengitt etter neste avsnitt (tabell 6).

2.1.2 Lesernes interesser og viktigheten av en avis som *Forskning*

Forskning har mange ulike målgrupper som skiller seg fra hverandre på ulike måter. I dette avsnittet fokuseres det på hvordan ulike lesergrupper opplever at *Forskning* ivaretar deres interesser.

Figur 2: Vurdering av hvordan *Forskning* ivaretar ens interesser som leser. Gjennomsnittlige skårer for ulike lesergrupper

Forklaringen til venstre viser til de ulike søylene for forskning og forskningsadministrasjon.

Skårene er beregnet som gjennomsnittlig svar i en fordeling der det er knyttet en tallverdi til hvert av svaralternativene.

Alle lesergruppene oppgir i snitt at *Forskning* ivaretar deres interesser om lag midt mellom "bra" og "dårlig". Et unntak gjelder for de som arbeider med forskningsadministrasjon ved frittstående

institutter. De oppgir sett under at avisen ivaretar deres interesser på en god måte. Det er 54% av alle lesere som oppgir at avisen ivaretar deres interesser "bra" eller "svært bra".

Det er langt flere som mener at det er viktig at en avis som *Forskning* kommer ut enn som mener at avisen ivaretar deres interesser. Hele 84% av de som ble intervjuet svarte at det var "viktig" eller "svært viktig" at en avis som *Forskning* blir gitt ut. Det representerer en økning på 7 prosentpoeng fra 1995, og andelen som svarte "svært viktig" har økt mest. De ulike lesergruppene har relativt lik oppfatning av viktigheten av *Forskning*, selv om det kan synes som om de som arbeider med forskning på universiteter og høyskoler vurderer avisen som noe mindre viktig enn det andre gjør.

I gjennomsnitt mener respondentene at *Forskning* bør komme ut litt oftere enn i dag. Det er 72% av leserne som mener at avisa bør komme ut like ofte som den gjør i dag, mens 18% mener at den bør komme ut oftere, og 8% synes at den bør komme ut sjeldnere enn den gjør nå. Fordelingen mellom lesergruppene er relativt jevn, bortsett fra for pressen, hvor hele 39% mener at *Forskning* bør komme ut oftere enn i dag.

Tabell 6: Generell tilfredshet med *Forskning*, vurdering av ivaretagelse av lesernes interesser og viktigheten av avisen i 1995 og 1997. Prosent

generell tilfredshet	1995	1997	ivaretar lesernes interesser	1995	1997	viktigheten av en avis som <i>Forskning</i>	1995	1997
	post			post			post	
i alt	100	100	i alt	100	100	i alt	100	100
svært fornøyd	8	6	svært bra	3	3	svært viktig	36	45
nokså fornøyd	63	70	bra	54	51	viktig	41	39
nokså misfornøyd	20	21	dårlig	28	38	mindre viktig	13	13
svært misfornøyd	6	2	svært dårlig	9	7	ikke viktig	8	3
vet ikke	3	1	vet ikke	6	2	vet ikke	2	1

2.1.3 Grunner til å lese *Forskning*

Leserne ble bedt om å oppgi den viktigste grunnen til at de leser *Forskning*. Den grunnen som ble hyppigst oppgitt var å få innblikk i forskningspolitiske saker og nyheter. Hele 33% av respondentene oppgav dette som den viktigste grunnen til at de leste avisa. Dette er den samme grunnen som oftest ble oppgitt i 1995. Grunnen som ble gitt nest oftest var å få kunnskap om nye forskningsresultater. Det var 26% av leserne som hadde det som sin viktigste grunn til å lese *Forskning*.

Lesere som arbeider med forskning ved universiteter, høyskoler og frittstående institutter svarer oftere enn andre at deres viktigste grunn til å lese *Forskning* er å få en rask orientering om NFRs synspunkter. Samtidig er de mindre interessert i kunnskap om nye forskningsresultater enn andre grupper. De som driver med forskning i næringslivet og pressen er derimot langt mer interessert i kunnskap om nye forskningsresultater. Det var 42 respondenter som oppgav at de hadde andre grunner til å lese *Forskning*. De vanligste grunnene de ga var at de søkte stoff om et bestemt tema, at de gjorde det av nysgjerrighet eller som en del av jobben. Noen hadde også valgt kategorien annet fordi de ikke kunne skille ut en av de andre grunnene som viktigst, men syntes at flere av dem var like viktige.

Tabell 7: Viktigste grunner til å lese *Forskning* i ulike lesergrupper. Prosent

For å få...	en rask orientering om NFRs synspunkter	kunnskap om nye forskningsresultater	innblikk i forskningspolitiske saker og nyheter	presentert strategier og beslutninger	kunnskap om vedtak fattet av NFR	praktisk informasjon	annet	vet ikke	tall på personer som svarte	i alt
alle	15	26	33	6	5	9	7	0	873	100
lesergruppe:										
forskning: universiteter og høyskoler	20	18	36	6	6	6	8	0	367	100
forskning: frittstående institutter	20	21	27	11	5	10	6	-	94	100
forskning: næringslivet	15	37	22	7	7	7	4	-	27	100
forskningsadm: universiteter og høyskoler	17	19	27	6	10	10	11	-	63	100
forskningsadm: frittstående institutter	11	30	33	15	4	7	-	-	27	100
forskningsadm: næringslivet	:	:	:	:	:	:	:	:	15	100
offentlig forvaltning	11	35	35	3	2	12	2	1	127	100
næringsliv	3	32	36	3	3	18	5	-	66	100
politikk	:	:	:	:	:	:	:	:	4	100
presse	5	54	27	-	-	5	10	-	41	100
annet	5	36	26	7	5	14	7	-	42	100

2.2. Oppfylging av målsetninger og prioritering av stoffområder

2.2.1 *Hvordan leserne mener at Forskning oppfyller sine målsetninger*

Avisen *Forskning* har flere mål med sin virksomhet. Den skal blant annet formidle Norges forskningsråds synspunkter, samarbeidspartneres synspunkter og presentere forskningsprosjekter. Leserne vil oppleve at de ulike målsettingene oppfylles i ulik grad, og vil ofte ha en oppfatning om prioriteringen mellom dem. Her vil vi presentere lesernes oppfatning av hvor godt *Forskning* oppfyller sine ulike målsettinger, og om de bør prioriteres høyere eller lavere enn i dag. Presentasjonen omfatter også lesernes mening om hvor vidt *Forskning* oppfyller en del redaksjonelle prinsipper. Eksempler på det er om avisen er frittalende, åpen og kritisk, og om den formidler nyheter og nyttig informasjon.

Tabell 8: Grad av oppfyllelse av avisens målsetninger i 1995 og 1997. Prosent

Oppfylles målsetning om å...	1995			1995			1997			1995			1995			1997		
	tlf	post		tlf	post		tlf	post		tlf	post		tlf	post		tlf	post	
være et forum for forskningspolitisk informasjon og debatt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
formidle Norges forskningsråds syn og tenkning om viktige saker som angår norsk forskning	4	5	4	9	10	10	12	13	2	2	2	42	35	38	19	29	21	20
presentere enkelte forskningsprosjekter som eksempler på strategiske satsninger	65	59	64	57	59	64	60	64	38	42	44	2	5	2	2	6	2	3
være åpen for synspunkter fra de samarbeidsparter Norges forskningsråd har innen forskning, forvaltning, næringsliv og politikk	10	2	8	12	9	7	4	6	16	16	14	2	5	2	2	6	1	1
i alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Leserne er jevnt over relativt godt fornøyd med hvordan *Forskning* oppfyller sine målsetninger. Det er 68% av dem som mener at *Forskning* oppfyller målsetningen om å være et forum for forskningspolitisk informasjon og debatt "bra" eller "svært bra". De tilsvarende prosentandelene for målsetningene om å være en formidler av Norges forskningsråds syn og tenkning i viktige saker som angår norsk forskning og om å gi eksempler på strategiske satsninger, ligger høyere. De er henholdsvis 74 og 77 prosent. En av målsetningene blir derimot i følge leserne ikke oppfylt i særlig stor grad. Leserne er langt mer skeptiske til om *Forskning* er åpen for synspunkter fra de samarbeidsparter Norges forskningsråd har innen forvaltning, næringsliv og politikk. Dette målet mener bare 40% av leserne at blir oppfylt "bra" eller "svært bra".

Til slutt i intervjuet ble det stilt et åpent spørsmål som ga respondentene mulighet til å komme med synspunkter som ikke hadde kommet fram under intervjuet. En del respondentene ga der uttrykk for at de savnet balanserte forskningspolitiske debatter. Særlig ble det uttrykt bekymring for at det var vanskelig for forskere å komme til orde. En av de som ble intervjuet sa det på følgende måte: "Forskning er Forskningsrådets Pravda - avisen får ikke fram forskernes frustrasjon."

Hvor godt leserne mener at avisen oppfyller målsetningen om å presentere forskningsprosjekter som eksempler på strategiske satsninger, har mye å si for hvor tilfredse de generelt sett er med den. Oppfyllelse av målsetningen om å være et forum for forskningspolitisk informasjon og debatt har også relativt mye å si for tilfredshet av avisa. Vurderinger av om *Forskning* oppfyller målsetningene om å være åpen for synspunkter fra samarbeidspartnere og å formidle Norges forskningsråds syn i viktige saker som angår norsk forskning har derimot lite eller ingenting å si for deres generelle

tilfredshet med avisen. Kontroll for utdanning, kjønn, alder og hvordan leseren mottar avisen, endrer ikke på disse sammenhengene.

Tabell 9: Vurdering av hvordan avisen *Forskning* oppfyller sine målsetninger i 1995 og 1997. Gjennomsnittlige skårer for ulike lesergrupper

Oppfylles målsetning om å...	være et forum for forskningspolitisk informasjon og debatt			formidle Norges forskningsråds syn og tenkning om viktige saker som angår norsk forskning.			presentere enkelte forskningsprosjekter som eksempler på strategiske satsninger.		være åpen for synspunkter fra de samarbeidsparter Norges forskningsråd har innen forskning, forvaltning, næringsliv og politikk.		
	1995 tlf	1995 post	1997	1995 tlf	1995 post	1997	1995 post	1997	1995 tlf	1995 post	1997
alle	2,21	2,38	2,23	2,15	2,16	2,10	2,16	2,06	2,47	2,58	2,54
forskning*	2,25	2,44	2,29	2,12	2,20	2,12	2,20	2,08	2,47	2,56	2,55
forskning: universiteter og høyskoler	.	.	2,28	.	.	2,12	.	2,08	.	.	2,52
forskning: frittstående institutter	.	.	2,28	.	.	2,14	.	2,05	.	.	2,65
forskning: næringslivet	.	.	2,38	.	.	2,15	.	2,19	.	.	2,64
forskningsadm*	2,11	2,28	2,19	2,11	2,15	2,08	2,13	2,06	2,42	2,65	2,60
forskningsadm: universiteter og høyskoler	.	.	2,26	.	.	2,14	.	2,12	.	.	2,64
forskningsadm: frittstående institutter	.	.	2,04	.	.	2,07	.	1,96	.	.	2,54
forskningsadm: næringslivet	.	.	:	.	.	:	.	:	.	.	:
offentlig forvaltning	2,17	2,29	2,14	2,28	2,11	2,01	2,21	1,97	2,41	2,62	2,47
næringsliv	2,24	2,17	2,09	2,24	2,09	2,12	1,97	2,03	2,58	2,61	2,56
politikk	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
presse	:	:	2,25	:	:	2,24	:	2,05	:	:	2,43
annen	2,00	2,24	2,18	2,18	2,00	2,11	2,03	2,07	2,36	2,52	2,55

* lesergruppen ble delt opp i tre mindre kategorier i undersøkelsen fra 1997.

Tabellen oppgir gjennomsnittlige skårer som er beregnet ved å la verdien 1 står for at målsetningen oppfylles svært bra, 2 for at den oppfylles bra, 3 for at den oppfylles dårlig mens 4 innebærer at den oppfylles svært dårlig.

Tabellen ovenfor viser enkelte forskjell mellom lesergrupper i hvor godt de mener at *Forskning* oppfyller sine målsetninger. Avisen har som mål å være et forum for forskningspolitisk informasjon og debatt. Respondenter som arbeider innen offentlig forvaltning, forskningsadministrasjon ved frittstående institutter og i næringslivet utenfor forskningssektoren er mer tilfredse med hvordan denne målsetningen oppfylles enn lesere som arbeider med forskning. Den samme tendensen gjør seg gjeldende for målsetningen om å formidle Norges forskningsråds syn og tenkning om viktige saker som angår norsk forskning, om enn i noe svakere grad. Her skiller imidlertid pressen seg ut som den lesergruppen som mener at målsetningen i lavest grad blir oppfylt.

De ulike lesergruppene har en relativt lik oppfatning av hvor godt *Forskning* oppfyller målsetningen om å presentere enkelte forskningsprosjekter som eksempler på strategiske satsninger. Unntak fra dette gjelder i første rekke for de som arbeider med forskning i næringslivet. De er noe mindre tilfredse med hvordan målsetningen blir oppfylt enn andre grupper av respondenter. De som arbeider i offentlig forvaltning og med forskningsadministrasjon ved frittstående institutter oppgir å være mer tilfredse med dette enn andre lesergrupper gjør.

Den siste målsetningen som undersøkelsen skulle finne lesernes tilfredshet med, dreide seg om å være åpen for synspunkter fra samarbeidsparter Norges forskningsråd har innen forskning, forvaltning, næringsliv og politikk. Sett i forhold til gjennomsnittet for gruppene er respondentene som arbeider med forskning i næringslivet og ved frittstående institutter sammen med dem som arbeider med forskningsadministrasjon ved universiteter og høyskoler, de minst tilfredse. Respondenter fra presse og offentlig forvaltning mener at målsetningen blir oppfylt bedre enn andre lesergrupper.

Tabellen viser også tall fra undersøkelsen som ble gjennomført i 1995. Sammenligninger mellom de to undersøkelsene vanskeliggjøres av at datainnsamlingen til undersøkelsen fra 1995 ble gjennomført som en kombinasjon av telefonintervju og papirskjema, mens den siste undersøkelsen utelukkende er basert på telefonintervjuer. Andre forhold som er til hinder for umiddelbar sammenligning er at inndelingen i lesergrupper er forskjellig og at antallet respondenter i enkelte av gruppene er for lavt til å gi tilfredsstillende sikkerhet i anslagene.

Noen tendenser bør likevel nevnes. Respondentene er i 1997 noe mer tilfreds med hvordan *Forskning* oppfyller målsetningen om å formidle Norges forskningsråds syn og tenkning om viktige saker som angår norsk forskning, enn de var i 1995. Respondentene synes også å være mer tilfredse med hvordan *Forskning* oppfyller målsetningen om å presentere enkelte forskningsprosjekter som eksempler på strategiske satsninger. Denne forbedringen skyldes i første rekke en endret oppfatning hos de som arbeider med forskning og i offentlig forvaltning. Endringene i lesernes oppfatning av hvordan *Forskning* oppfyller sine andre målsetninger er relativt små.

2.2.2 Lesernes mening om prioritering av stoffområder

Leserne ble spurt om hvordan de mener at målsetningene som er behandlet ovenfor bør prioriteres.

Tabell 10: Prioritering av *Forskning*s målsetninger i forhold til undersøkelsestidspunktet. Prosent fra 1995 og 1997

Oppfylles målsetning om å...											
	være et forum for forskningspolitisk informasjon og debatt			formidle Norges forskningsråds syn og tenkning om viktige saker som angår norsk forskning.			presentere enkelte forskningsprosjekter som eksempler på strategiske satsninger.		være åpen for synspunkter fra de samarbeidsparter fra de samarbeidsparter Norges forskningsråd har innen forskning forvaltning, næringsliv og politikk.		
	1995 tlf	1995 post	1997	1995 tlf	1995 post	1997	1995 post	1997	1995 tlf	1995 post	1997
i alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
høyere prioritet	40	50	40	31	28	34	45	43	49	43	50
samme prioritet	43	40	48	50	52	53	36	47	30	27	32
lavere prioritet	4	5	5	6	14	8	14	6	4	14	5
vet ikke	13	5	7	13	6	6	6	4	17	16	12

Om lag halvparten av leserne oppgir at de er fornøyd med prioriteringen av målsetningene for *Forskning*. Dette gjelder likevel ikke for målsettingen om å være åpen for synspunkter fra samarbeidsparter innen forskning, næringsliv og politikk, hvor bare 32% av de spurte er tilfredse med hvor mye plass den får i avisen i dag. Denne målsettingen er også den leserne i størst grad mener at bør prioriteres høyere. Halvparten av leserne mener at synspunkter fra samarbeidsparter bør få større plass enn de gjør i dag.

Tabell 11: Vurdering av hvordan målsetningene bør prioriteres, sett i forhold til i hvor sentrale de er i avisen i 1995 og 1997. Gjennomsnittlige skårer

	være et forum for forskningspolitisk informasjon og debatt			formidle Norges forskningsråds syn og tenkning om viktige saker som angår norsk forskning.			presentere enkelte forskningsprosjekter som eksempler på strategiske satsninger.		være åpen for synspunkter fra de samarbeidsparter Norges forskningsråd har innen forskning, forvaltning, næringsliv og politikk.		
	1995 tif	1995 post	1997	1995 tif	1995 post	1997	1995 post	1997	1995 tif	1995 post	1997
alle	1,59	1,53	1,63	1,71	1,85	1,73	1,68	1,62	1,46	1,65	1,48
forskning*	1,57	1,53	1,58	1,73	1,88	1,71	1,70	1,63	1,46	1,72	1,50
forskning: universiteter og høgskoler	.	.	1,57	.	.	1,72	.	1,62	.	.	1,53
forskning: frittstående institutter	.	.	1,61	.	.	1,70	.	1,68	.	.	1,42
forskning: næringslivet	.	.	1,65	.	.	1,59	.	1,59	.	.	1,39
forskningsadm*	1,52	1,49	1,68	1,70	1,73	1,70	1,78	1,54	1,39	1,40	1,38
forskningsadm: universiteter og høgskoler	.	.	1,59	.	.	1,61	.	1,59	.	.	1,42
forskningsadm: frittstående institutter	.	.	1,77	.	.	1,85	.	1,41	.	.	1,30
forskningsadm: næringslivet	.	.	:	.	.	:	.	:	.	.	:
offentlig forvaltning	1,56	1,70	1,72	1,55	1,79	1,76	1,48	1,66	1,42	1,50	1,51
næringsliv	1,68	1,49	1,64	1,63	1,68	1,73	1,58	1,63	1,40	1,41	1,31
politikk	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
presse	:	:	1,71	:	:	1,94	:	1,56	:	:	1,74
annen	1,74	1,52	1,66	1,88	2,02	1,68	1,63	1,57	1,80	1,76	1,53

* lesergruppen ble delt opp i tre underkategorier i undersøkelsen fra 1997.

Tabellen oppgir gjennomsnittlige svar på en skala der 1 står for at målsetningen bør prioriteres høyere, 2 at den bør prioriteres som i nå, mens 3 innebærer at den bør gis mindre oppmerksomhet enn i dag.

Lesere fra universitets- og høgskolesektoren (både innen forskning og forskningsadministrasjon) er mest interessert i å prioritere målsettingen om at *Forskning* skal være et forum for forskningspolitisk informasjon og debatt, høyere enn i dag. Forskningsadministrasjon ved frittstående institutter, offentlig forvaltning og presse er de lesergruppene som er minst enige i denne prioriteringen.

Forskere fra næringslivet er den gruppen som i størst grad ønsker at formidling av Norges forskningsråds syn og tenkning om viktige saker som angår norsk forskning skal prioriteres høyere. Presse og forskningsadministrasjon ved frittstående institutter viser lavest interesse for at denne målsettingen prioriteres høyere enn i dag. Den sist nevnte gruppen er derimot den som er mest interessert i å prioritere målsettingen om å presentere enkelte forskningsprosjekter som eksempler på strategiske satsninger. Forskningsadministrasjonen ved frittstående institutter gir også uttrykk for stor interesse for at målet om at *Forskning* skal være åpen for synspunkter fra de samarbeidsparter Norges forskningsråd har innen forskning, forvaltning, næringsliv og politikk. Pressen er den lesergruppen som viser klart lavest interesse for å prioritere denne målsettingen.

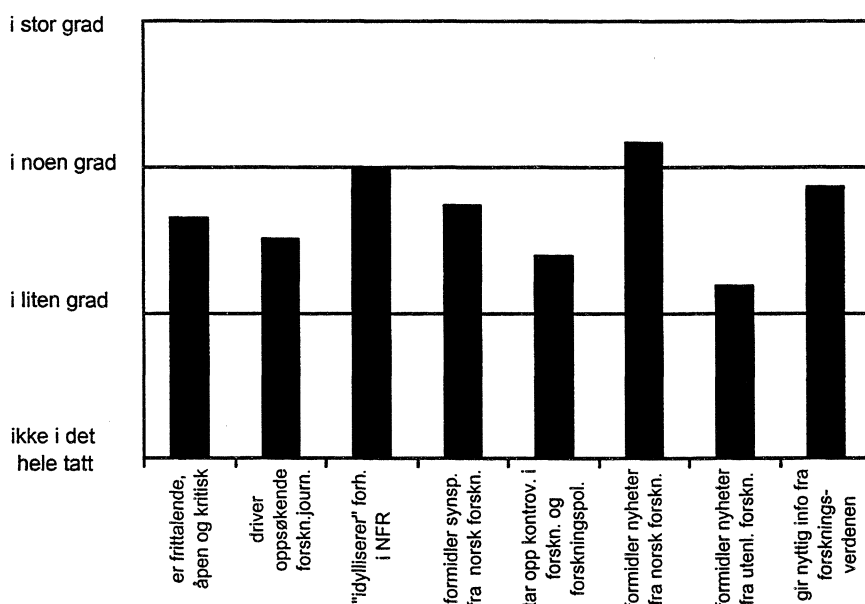
Lesernes ønsker om prioritering av stofftyper har ikke endret seg i særlig grad siden forrige leserundersøkelse i 1995.

2.2.3 Lesernes vurdering av redaksjonelle prinsipper

Leserne ble bedt om å vurdere i hvilken grad *Forskning* oppfyller enkelte redaksjonelle prinsipper som ofte forbindes med god journalistisk virksomhet.

Figur 3: Vurdering av i hvilken grad *Forskning* oppfyller ulike redaksjonelle prinsipper. Gjennomsnittlige skårer

I hvor stor grad mener du at *Forskning*...

Skårene er beregnet som gjennomsnittlig svar i en fordeling der det er knyttet en tallverdi til hvert av svaralternativene.

Av utsagnene ovenfor sier respondentene seg i størst grad enig i at *Forskning* formidler nyheter fra norsk forskning. De mener derimot at *Forskning* formidler nyheter fra utlandet i relativt liten grad. De mener videre at avisen vier liten oppmerksomhet til kontroverser i forskning og forskningspolitikk, men at den er ganske god på å gi nyttig informasjon fra forskningsverdenen.

I hvor stor grad leseren er enig i disse spørsmålene, påvirker hans generelle tilfredshet med avisen *Forskning*. I hvilken grad leseren opplever at avisen gir nyttig informasjon fra forskningsverdenen og formidler nyheter fra norsk forskning har mest å si for den generelle tilfredsheten med *Forskning*. I hvilken grad leseren mener at avisen formidler synspunkter fra ulike aktører i norsk forskning og formidler synspunkter fra utenlandsk forskning har lite å si for den generelle tilfredsheten, og effekten er ikke signifikant på 0,05-nivå. Kontroll for kjønn, alder, utdanning og hvordan leseren mottar avisen, endrer ikke disse sammenhengene. Sett bort fra de to sist nevnte forholdene, har lesernes oppfatninger om oppfyllelsen av redaksjonelle prinsipper stor effekt på deres generelle tilfredshet med avisen. Spørsmålene forklarer 23% av variansen til den generelle tilfredsheten.

En del respondenter ga i et åpent spørsmål uttrykk for at avisen viet for lite oppmerksomhet til høgskole- og instituttsektoren.

Tabell 12: Vurdering av hvordan *Forskning* oppfyller redaksjonelle prinsipper i 1995 og 1997. Gjennomsnittlige skårer

I hvor stor grad mener du at forskning...	er frittalende, åpen og kritisk			driver oppsøkende forskningsjournalistikk			»idylliserer« forholdene i Norges forskningsråd			formidler synspunkter fra ulike aktører i norsk forskning			tar opp kontroverser i forskning og forskningspolitikk			formidler nyheter fra norsk forskning		formidler nyheter fra utenlandsk forskning		gir deg nyttig informasjon fra forskningsverdenen
	1995 tlf	1995 post	1997	1995 tlf	1995 post	1997	1995 tlf	1995 post	1997	1995 tlf	1995 post	1997	1995 tlf	1995 post	1997	1995 post	1997	1995 post	1997	1997
alle	2,19	2,42	2,34	2,41	2,47	2,49	2,03	1,93	2,01	2,20	2,33	2,26	2,46	2,50	2,61	2,00	1,83	2,94	2,81	2,13
forskning* forskning: universiteter og høgskoler	2,22	2,51	2,41	2,40	2,45	2,49	1,99	1,87	1,95	2,24	2,36	2,31	2,50	2,54	2,63	2,02	1,91	2,96	2,88	2,28
forskning: frittstående institutter	.	.	2,42	.	.	2,46	.	.	1,96	.	.	2,31	.	.	2,62	.	1,92	.	2,88	2,31
forskning: næringslivet	.	.	2,28	.	.	2,67	.	.	2,00	.	.	2,27	.	.	2,58	.	1,93	.	2,78	2,26
forskningsadm* forskningsadm: universiteter og høgskoler	2,21	2,26	2,33	2,64	2,60	2,54	2,00	2,22	1,99	2,21	2,33	2,27	2,38	2,29	2,65	2,05	1,77	2,98	2,75	2,04
forskningsadm: frittstående institutter	.	.	2,44	.	.	2,62	.	.	1,97	.	.	2,31	.	.	2,63	.	1,80	.	2,78	2,11
forskningsadm: næringslivet	.	.	:	.	.	:	.	.	:	.	.	:	.	.	:	.	:	.	:	:
offentlig forvaltning	2,09	2,14	2,11	2,25	2,48	2,48	2,20	1,94	2,13	2,11	2,20	2,07	2,36	2,46	2,44	2,00	1,71	2,86	2,66	1,84
næringsliv	2,09	2,35	2,18	2,42	2,45	2,39	2,03	2,13	2,30	2,19	2,29	2,16	2,49	2,42	2,52	1,94	1,68	2,80	2,67	2,02
politikk	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:	:
presse	:	:	2,56	:	:	2,62	:	:	1,97	:	:	2,39	:	:	2,76	:	1,73	:	2,79	2,02
annen	2,26	2,25	2,21	2,38	2,41	2,43	2,35	1,96	2,03	1,88	2,36	2,23	2,50	2,70	2,64	1,79	1,88	2,88	2,82	1,93

* lesergruppen ble delt opp i tre underkategorier i undersøkelsen fra 1997.

Skårene er beregnet som gjennomsnittlig svar i en fordeling der det er knyttet en tallverdi til hvert av svaralternativene.

Respondenter fra pressen er minst tilbøyelige til å mene at *Forskning* er frittalende, åpen og kritisk. De som arbeider med forskning og forskningsadministrasjon ved universiteter og høyskoler og med forskning ved frittstående institutter er også i mindre grad enig i dette utsagnet enn det andre grupper er. Offentlig forvaltning og næringsliv er derimot relativt enig i at *Forskning* er frittalende, åpen og kritisk.

Pressen, forskere fra næringslivet og lesere fra forskningsadministrasjon ved universiteter og høyskoler er minst tilbøyelige til å mene at *Forskning* driver oppsøkende forskningsjournalistikk. Gruppen for andre fra næringslivet er den som er mest enig i dette.

Universitets- og høyskolesektoren og forskere frittstående institutter er i tillegg til pressen, mest tilbøyelige til å si at *Forskning* "idylliserer" forholdene i Norges forskningsråd. De samme gruppene er i minst grad enige i at *Forskning* formidler synspunkter fra ulike aktører i norsk forskning.

Lesere fra offentlig forvaltning og næringsliv mener i størst grad at *Forskning* tar opp kontroverser i forskning og forskningspolitikk. De samme gruppene mener også i større grad enn andre at avisen formidler nyheter fra norsk og utenlandsk forskning. Disse gruppene, i tillegg til presse og forskningsadministrasjon ved frittstående institutter mener i større grad enn andre grupper at *Forskning* gir nyttig informasjon fra forskningsverdenen.

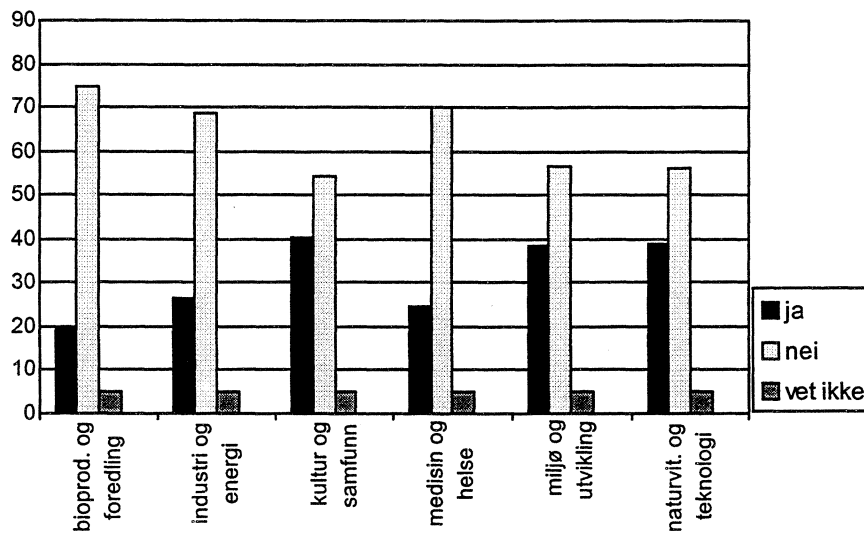
Leserne synes at *Forskning* tar opp kontroverser i mindre grad i dag enn de gjorde i 1995. Det ser derimot ut som om leserne mener at avisen formidler nyheter fra norsk forskning i større grad i årets undersøkelse, enn det som var tilfelle for to år siden.

2.3 Områdesidene i *Forskning*

2.3.1 Informasjon fra områdene i Norges forskningsråd

Respondenten ble spurt om de ønsket mer informasjon fra de ulike områdene i Forskningsrådet. Kultur og samfunn er det området flest lesere ønsker seg mer informasjon fra. Det er også mange som ønsker å vite mer fra naturvitenskap og teknologi og fra miljø og utvikling.

Figur 4: Ønsker om mer informasjon fra Forskningsrådets ulike områder. Prosent

I et åpent spørsmål oppgir mange av respondentene at de ønsker seg mer informasjon fra eget fagfelt. Noen ser dette i kombinasjon med at de mener avisen bør bli mer omfangsrik, mens andre mener at områdesidene bør skiller ut. De fagfeltene som oftest ble nevnt som savnet i det åpne spørsmålet er humaniora, pedagogikk og samfunnsfag.

Bioproduksjon og foredling er det området det er færrest av leserne som ønsker seg mer informasjon fra, når en ser alle lesergruppene under ett. Forskere fra næringslivet gir langt oftere uttrykk for at de ønsker mer informasjon fra dette området enn andre grupper gjør. Denne gruppen er i tillegg til andre fra næringslivet, særlig interessert i mer informasjon fra industri og energi. Det samme gjelder - om enn i noe svakere grad - for forskere ved frittstående institutter. Pressen og universitets- og høyskolesektoren (både forskning og forskningsadministrasjon) og forskere ved frittstående institutter er mest interessert i mer informasjon om kultur og samfunn. Næringslivssektoren (både forskere og andre) viser liten interesse for mer informasjon om kultur og samfunn.

Tabell 13 : Andel som ønsker mer informasjon fra de ulike områdesidene fordelt etter lesergruppe. Prosent

Prosentandel av respondentene som ønsker mer informasjon fra...						
	bioproduksjon og foredling	industri og energi	kultur og samfunn	medisin og helse	miljø og utvikling	naturvitenskap og teknologi
alle	21	26	41	25	38	39
forskning: universiteter og høyskoler	15	16	44	28	29	39
forskning: frittstående institutter	16	44	45	16	44	45
forskning: næringslivet	36	54	4	14	39	43
forskningsadm: universiteter og høyskoler	26	26	56	41	39	43
forskningsadm: frittstående institutter	19	19	35	27	42	31
forskningsadm: næringslivet	:	:	:	:	:	:
offentlig forvaltning	27	24	41	21	53	37
næringsliv	26	56	14	10	38	32
politikk	:	:	:	:	:	:
presse	26	23	49	33	41	38
annet	12	16	56	30	51	28

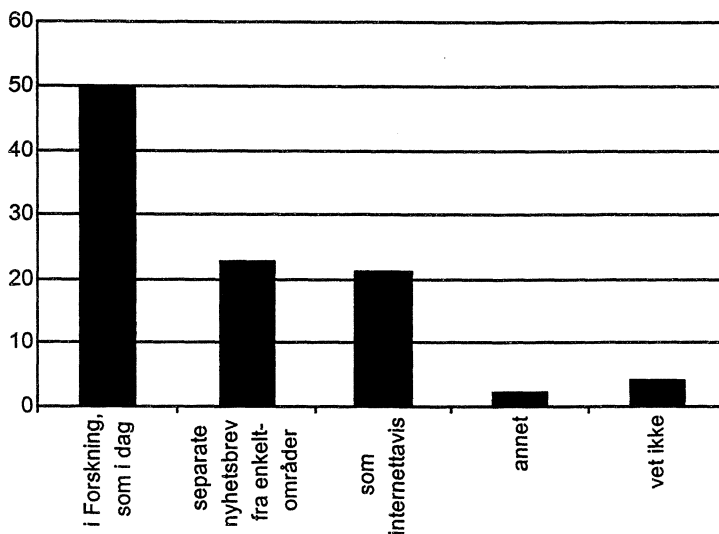
Universitets- og høyskolesektoren er sammen med pressen de lesergruppene som er mest interessert i mer informasjon om medisin og helse. Offentlig forvaltning viser stor interesse for mer informasjon fra området for miljø og utvikling. Forskere ved universiteter og høyskoler viser relativt liten interesse for det.

Ønsket om informasjon fra området for naturvitenskap og teknologi er relativt jevnt fordelt. Den er likevel forholdsvis høy blant forskere i næringslivet og ved frittstående institutter og blant lesere som arbeider med forskningsadministrasjon ved universiteter og høyskoler. Interessen for mer informasjon fra dette området er lavest i forskningsadministrasjon ved frittstående institutter og i næringslivet (bortsett fra blant forskere i næringslivet).

2.3.2 Lesernes ønsker om presentasjonsform

Respondentene ble spurt om hvordan de syntes informasjonen fra Forskningsrådets områder burde presenteres.

Figur 5: Presentasjonsform for områdesidene

Skårene er beregnet som gjennomsnittlig svar i en fordeling der det er knyttet en tallverdi til hvert av svaralternativene.

Halvparten av leserne ønsker at områdesidene skal presenteres i *Forskning* på samme måte som i dag. Det er 23% som ønsker separate nyhetsbrev fra enkeltområder og 21% som foretrekker at sidene skal bli presentert som en internettavis. Dette tyder på at mange lesere er fornøyd med måten områdesidene presenteres i dag. Muligens ville andelen som ønsket de andre presentasjonsformene vært høyere hvis respondentene hadde blitt gjort oppmerksomme på fordelene disse løsningene kan føre med seg. En kan for eksempel tenke seg at det kan gi rom mer informasjon, og at det kan gjøre det lettere å holde informasjonen oppdatert. Noen respondenter uttrykte ønske om dette da de ble gitt anledning til å gi supplerende kommentarer til forhold som ikke var belyst i undersøkelsen. En motforestilling som har kommet fram mot å legge områdesidene ut på Internett er at en ofte vil glemme å søke etter informasjonen der. Det at den kommer på papir kan gjøre den lettere tilgjengelig. Halvparten av de som hadde markert for kategorien "annet" ga uttrykk for ønsker som omfatter bruk av Internett. Blant forslagene var å utgi en internettavis med kortfattede presentasjoner som hadde koblinger til mer utfyllende informasjon for spesielt interesserte.

Tabell 14 : Andel av de ulike lesergruppene som ønsker ulike presentasjonsformer for områdesidene. Prosent

Prosentandel av respondentene som ønsker at områdesidene skal...

	bli presentert i <i>Forskning</i> som i dag	bli gitt ut som separate nyhetsbrev	bli presentert som en internettavis	bli presentert på annen måte	vet ikke	tallet på personer som svarte
alle	50	23	21	2	4	871
forskning: universiteter og høgskoler	50	24	21	2	3	365
forskning: frittstående institutter	44	22	28	-	6	94
forskning: næringslivet	33	37	26	4	-	27
forskningsadm: universiteter og høgskoler	32	27	30	5	6	63
forskningsadm: frittstående institutter	59	15	26	-	-	27
forskningsadm: næringslivet	:	:	:	:	:	15
offentlig forvaltning	56	17	22	3	2	127
næringsliv	56	26	11	2	6	66
politikk	:	:	:	:	:	4
presse	44	24	20	2	10	41
annet	52	24	19	-	5	42

De som arbeider med forskningsadministrasjon ved frittstående institutter, i offentlig forvaltning og i næringslivet (unntatt forskning i næringslivet) viser størst interesse for å beholde områdesidene i *Forskning* som i dag. Forskere fra næringslivet lesere fra forskningsadministrasjon ved universiteter og høgskoler ønsker dette i mindre grad. De viser større interesse for at en går tilbake til å gi ut separate nyhetsbrev fra enkeltområder, og for at sidene skal bli presentert som en internettavis. Det siste gjelder også lesere fra frittstående institutter (både innen forskning og forskningsadministrasjon). Næringslivet (bortsett fra forskere) foretrekker sjelden alternativet som går ut på at områdesidene legges ut på Internett.

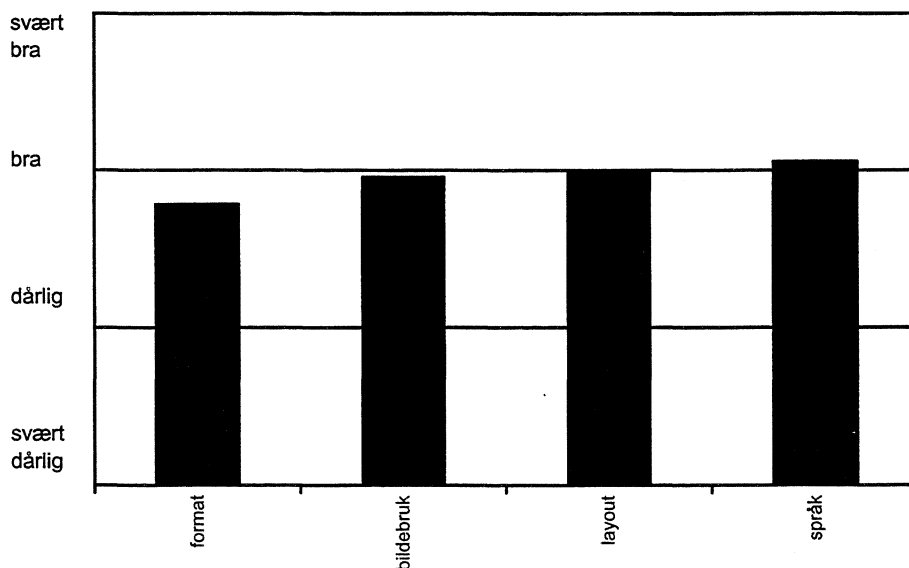
2.4 Form og tilgjengelighet

I leserundersøkelsen ble leserne bedt om å oppgi hva de synes om *Forskning* med hensyn til format, bildebruk, layout og språk. De ble videre bedt om å gi en vurdering av hvordan artiklene i *Forskning* vanligvis er med tanke på lesbarhet/forståelighet, nyhetspreg, seriøsitet og dybde/grundighet. Her vil vi gå inn på hvordan svarene fordeler seg mellom ulike lesergrupper, og sammenligne dem med hvordan leserne svarte i 1995. Spørsmålene var da bare med i den postale delen av leserundersøkelsen.

2.4.1 Vurderinger av format, bildebruk, layout og språk

Leserne var godt fornøyd med format, bildebruk, layout og språk. De var mest fornøyd med språket i *Forskning*. Hele 90% av leserne oppga at de synes det var "bra" eller "svært bra". Det var 84% som oppga en tilsvarende tilfredshet med layouten på avisen, og 80% med billedbruken. Respondentene var noe mindre tilfredse med formatet. Andelen som sa at de syntes formatet var "bra" eller "svært bra" var på 68%.

Figur 6: Tilfredshet med format, bildebruk, layout og språk i *Forskning*.

Skårene er beregnet som gjennomsnittlig svar i en fordeling der det er knyttet en tallverdi til hvert av svaralternativene.

Mange av respondentene har kommentert formatet i det åpne spørsmålet til slutt. Kommentarene gikk først og fremst på misnøye med papiret avisen trykkes på, som de gjennomgående syntes var for tykt. Noen syntes at det gjorde at avisen ble vanskelig å ble i, mens andre knyttet det til at de syntes avisen virket for påkostet. Hvis dette er en utbredt oppfatning kan det tenkes at det ikke er størrelse på avisa, men heller papirkvaliteten den trykkes på som best forklarer at tilfredsheten med formatet er lavere enn tilfredsheten med bildebruk, layout og språk. En del kommenterte likevel også at de syntes et A4-format ville vært mere hendig.

Alle forholdene som er behandlet her er viktige for lesernes generelle tilfredshet med avisen. Særlig gjelder det lesernes vurderinger av format og layout. Til sammen forklarer disse forholdene 19% av variansen i lesernes generelle tilfredshet.

Tabell 15 : Tilfredshet med format, bildebruk, layout og språk, fordelt på lesergrupper. Gjennomsnittlige skårer.

Hva synes du om <i>Forskning</i> med hensyn til...								
	format		bildebruk		layout (oppsett og arrangement)		språk	
	1995 post	1997	1995 post	1997	1995 post	1997	1995 post	1997
alle	2,29	2,22	2,11	2,04	2,07	2,02	1,95	1,94
forskning*	2,30	2,24	2,13	2,03	2,10	2,02	1,97	1,95
forskning: universiteter og høyskoler	.	2,23	.	2,03	.	2,04		1,97
forskning: frittstående institutter	.	2,28	.	2,04	.	1,98		1,89
forskning: næringslivet	.	2,19	.	2,04	.	1,89		1,93
forskningsadm*	2,20	2,21	2,10	1,96	1,98	2,05	1,87	1,84
forskningsadm: universiteter og høyskoler	.	2,27	.	1,98	.	2,02		1,91
forskningsadm: frittstående institutter	.	2,23	.	1,96	.	2,23		1,65
forskningsadm: næringslivet	.	:	.	:	.	:		:
offentlig forvaltning	2,26	2,16	2,08	2,10	1,92	1,99	1,92	1,92
næringsliv	2,24	2,18	2,12	1,95	2,21	1,92	1,91	1,89
politikk	:	:	:	:	:	:	:	:
presse	:	2,17	:	2,26	:	2,03	:	2,13
annen	2,44	2,24	2,03	2,10	1,97	2,07	1,93	2,00

* lesergruppen ble delt opp i tre underkategorier i undersøkelsen fra 1997.

Skårene er beregnet som gjennomsnittlig svar i en fordeling på en skala fra 1 til 4, der 1 står for "svært bra" og 4 betyr "svært dårlig".

De ulike lesergruppene skiller seg i relativt liten grad fra hverandre når det gjelder hva de synes om formatet, bildebruken, layouten og språket i *Forskning*. Noen forskjeller bør likevel nevnes. De som

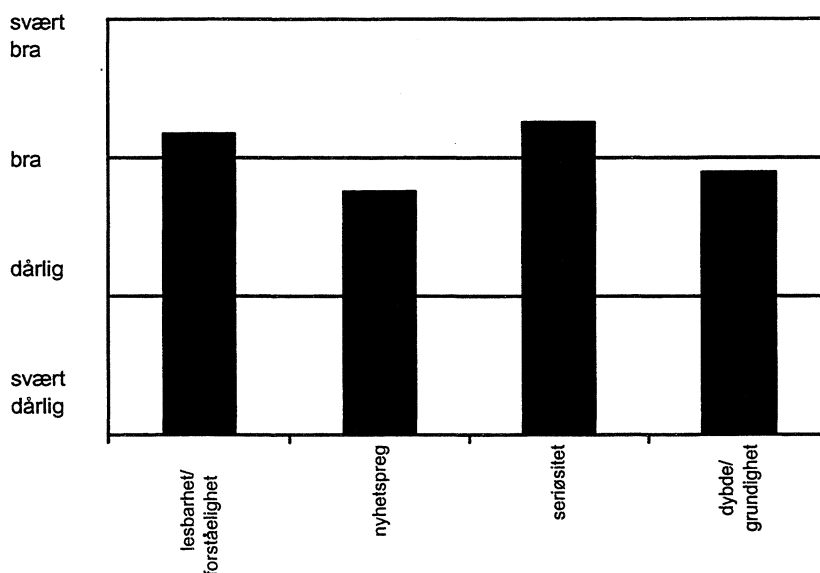
arbeider med forskningsadministrasjon og i næringslivet er noe mer fornøyd med billedbruken i avisa enn andre grupper. Lesere fra næringslivssektoren er mest tilfreds med layouten på avisen. De som arbeider med forskningsadministrasjon ved frittstående institutter er den gruppen som er klart mest fornøyd med språket i *Forskning*.

Det er vanskelig å si noe sikkert om endringer siden forrige leserundersøkelse. En grunn til det er at disse spørsmålene forrige gang bare gikk inn som del av den postale undersøkelsen. En annen grunn er at forskjellene vi observerer er relativt små.

2.4.2 Lesernes vurdering av artiklene i *Forskning*

Leserne er meget godt fornøyd med seriøsiteten og lesbarheten/forståeligheten til artiklene i *Forskning*. Det er 94% av respondentene som synes at lesbarheten/forståeligheten i artiklene er "bra" eller "svært bra". Det tilsvarende tallet for oppfatningen av seriøsiteten er hele 95%. Leserne er noe mindre tilfreds med artiklenes nyhetspreg og dybde/grundighet. Det er 68% av dem som synes nyhetspreget i artiklene vanligvis er "bra" eller "svært bra", mens 78% er like tilfredse med artiklenes dybde eller grundighet.

Figur 7: Lesbarhet/forståelighet, nyhetspreg, seriøsitet og dybde/grundighet i artiklene i *Forskning*.

Skårene er beregnet som gjennomsnittlig svar i en fordeling der det er knyttet en tallverdi til hvert av svaralternativene.

Lesernes vurderinger av hvordan artiklene i *Forskning* vanligvis er når det gjelder lesbarhet/forståelighet har stor betydning for deres generelle tilfredshet med avisen. Hvor vidt de oppfatter den som seriøs har også relativt stor betydning for dette forholdet. Vurderinger av artiklenes nyhetspreg og dybde/grundighet har også betydning, selv om denne er en del svakere. Kontroll for utdanning, kjønn, alder og hvordan leseren mottar avisen, endrer ikke disse sammenhengene.

Tabell 16 : Gjennomsnittlig tilfredshet med lesbarhet/forståelighet, nyhetspreg, seriøsitet og dybde/grundighet, fordelt på lesergrupper.

Hvordan synes du artiklene i <i>Forskning</i> vanligvis er når det gjelder...								
	lesbarhet/ forståelighet		nyhetspreg		seriøsitet		dybde/grundighet	
	1995 post	1997	1995 post	1997	1995 post	1997	1995 post	1997
alle	1,71	1,83	2,18	2,24	2,00	1,74	2,36	2,10
forskning*	1,72	1,81	2,20	2,29	2,05	1,83	2,41	2,20
forskning: universiteter og høgskoler	.	1,80	.	2,28	.	1,84	.	2,21
forskning: frittstående institutter	.	1,80	.	2,31	.	1,91	.	2,21
forskning: næringslivet	.	2,00	.	2,35	.	1,52	.	2,04
forskningsadm*	1,64	1,76	2,10	2,15	2,02	1,71	2,15	2,02
forskningsadm: universiteter og høgskoler	.	1,81	.	2,18	.	1,75	.	2,09
forskningsadm: frittstående institutter	.	1,67	.	2,12	.	1,74	.	1,92
forskningsadm: næringslivet	.	:	.	:	.	:	.	:
offentlig forvaltning	1,69	1,86	2,41	2,19	1,86	1,60	2,42	1,93
næringsliv	1,78	1,88	2,15	2,13	1,82	1,62	2,08	1,98
politikk	:	:	:	:	:	:	:	:
presse	:	2,05	:	2,42	:	1,56	:	1,95
annen	1,73	1,76	2,00	2,15	1,97	1,68	2,32	2,10

* lesergruppen ble delt opp i tre underkategorier i undersøkelsen fra 1997.

Tallene viser til gjennomsnittsverdier på en skala fra 1 til 4, der 1 står for "svært bra" og 4 for "svært dårlig".

Lesere som arbeider med forskningsadministrasjon ved frittstående institutter er i gjennomsnitt mest tilfredse med lesbarheten/forståeligheten i artiklene i *Forskning*. Respondenter fra pressen og fra forskning i næringslivet skiller seg ut som de som er klart minst tilfredse med den. Disse to gruppene er også i lavest grad tilfreds med nyhetspreget i artiklene, noe andre forskere er også relativt dårlig tilfreds med. Lesere fra forskningsadministrasjon og næringsliv (bortsett fra forskere) er forholdsvis godt fornøyd med nyhetspreget i avisen. Leserne oppfatter generelt sett artiklene i *Forskning* som svært seriøse. Forskere ved frittstående institutter, universiteter og høgskoler oppfatter dem likevel oftere som noe mindre seriøse enn det andre grupper gjør. Presse, offentlig forvaltning og næringslivssektoren er mest tilfredse med artiklenes seriøsitet. Forskere ved universiteter og

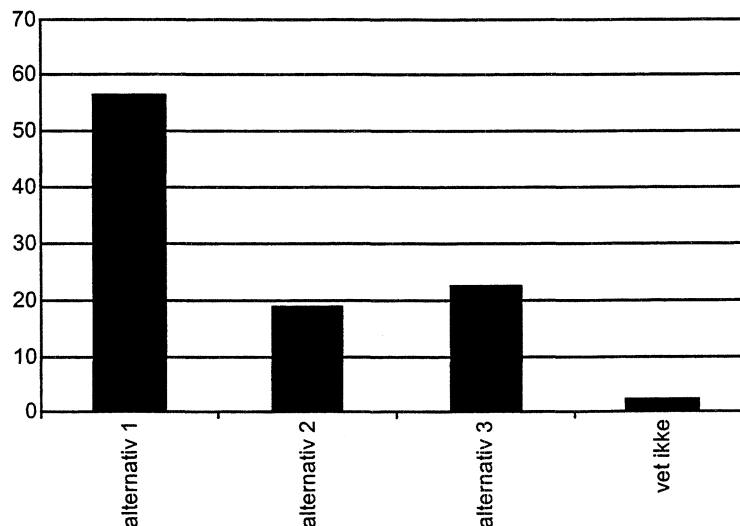
høgskoler er minst tilfredse med artiklenes dybde/grundighet. Offentlig forvaltning, presse og forskningsadministrasjon ved frittstående institutter er mest tilfredse med den.

Når en skal sammenligne resultatene fra de to undersøkelsene gjelder de samme forbehold som er gjort rede for tidligere. Forutsatt at disse ikke har for stor betydning kan vi si følgende om endringen av lesernes syn på artiklene i *Forskning* siden 1995: Leserne oppgir å være noe mindre tilfredse med artiklenes lesbarhet/forståelighet og deres nyhetspreg, men har blitt mer tilfredse med artiklenes seriøsitet og deres dybde/grundighet.

2.4.3 Profilering av *Forskning*

Over halvparten av leserne ønsker å beholde dagens presentasjonsform for *Forskning*. Det innebærer at avisen trykkes i papirutgave og legges ut som søkbar tekst på Internett.

Figur 8: *Forsknings* presentasjonsform

Alternativ 1:
Hele *Forskning* legges både ut som søkbar tekst på Internett og trykkes i papirutgave, som i dag

Alternativ 2:
Områdesidene (informasjonssidene) presenteres bare på Internett, mens resten av papirutgaven av *Forskning* er som i dag.

Alternativ 3:
Forskning presenteres som en nyhetspreget internettavis, mens papirutgaven tar for seg andre typer artikler.

Det er 19% av respondentene som mener at områdesidene bare skal være tilgjengelig på Internett, samtidig som resten av papirutgaven av *Forskning* forblir som i dag. En motforestilling som kom fram mot denne løsningen, er at mange vil glemme å søke etter informasjonen, og dermed vil overse den.

Det er 23% av respondentene som mener at *Forskning* burde presenteres som en nyhetspreget internettavis, mens papirutgaven tar for seg andre typer artikler.

Tabell 17 : Foretrukket profilering av *Forskning* blant ulike lesergrupper. Prosent

	Hele <i>Forskning</i> legges både ut som søkbar tekst på Internett og trykkes i papirutgave, som i dag	Områdesidene (informasjonssidene) presenteres bare på Internett, mens resten av papirutgaven av <i>Forskning</i> er som i dag.	<i>Forskning</i> presenteres som en nyhetspreget internettavis, mens papirutgaven tar for seg andre typer artikler.	vet ikke	antall respondenter
alle	56	19	23	2	846
forskning: universiteter og høyskoler	57	18	22	3	357
forskning: frittstående institutter	52	21	25	2	92
forskning: næringslivet	65	27	8	-	26
forskningsadm: universiteter og høyskoler	55	23	21	2	62
forskningsadm: frittstående institutter	68	24	8	-	25
forskningsadm: næringslivet	:	:	:	:	12
offentlig forvaltning	50	19	27	3	125
næringsliv	68	11	21	-	62
politikk	:	:	:	:	3
presse	46	27	22	5	41
annet	51	12	32	5	41

Næringslivssektoren og lesere inne forskningsadministrasjon ved frittstående institutter var de lesergruppene som i størst grad ønsket at *Forskning* skulle komme ut som i dag. Lesere fra presse, offentlig forvaltning og forskning ved frittstående institutt var de lesergruppene som var mest interessert i å endre på hvordan *Forskning* blir presentert. Forskere fra næringslivet og lesere fra pressen var de gruppene som viste størst interesse for at områdesidene bare skulle presenteres på Internett, mens resten av *Forskning* forblir som i dag. Andre fra næringslivet viste liten interesse for denne løsningen. Offentlig forvaltning var den gruppen som i størst grad mente at *Forskning* burde presenteres som nyhetspreget internettavis, mens andre typer artikler henvises til papirutgaven. Forskere fra næringslivet og forskningsadministrasjon ved frittstående institutter var gruppene som viste minst interesse for denne løsningen.

2.5 Til slutt

En del respondenter ga uttrykk for at de savnet nynorsk i *Forskning*. Kommentarene gikk både på at de ønsket enkelte artikler på nynorsk og at de ønsket en egen nynorskutgave av avisen. En respondent foreslo å ta inn stillingsannonser. Til slutt bør det også nevnes at mange av respondentene uoppfordret ga uttrykk for at de syntes *Forskning* er svært bra avis.

Vedlegg:

Informasjonsbrev til intervjuobjektene

Spørreskjema

Instruks til intervjuerne

Seksjon for intervjuundersøkelser
Oslo, 27.8.1997
Saksbehandler: Dag Roll-Hansen

Postgiro/ Postal account:
0801 5053004
Bankgiro/ Bank account:
8200 01 32450

UNDERSØKELSE BLANT LESERE AV FORSKNING

Statistisk sentralbyrå skal i høst gjennomføre en undersøkelse blant dem som mottar avisen *Forskning*. Formålet med undersøkelsen er å finne ut hva leserne mener om avisen, og å hente inn synspunkter på hvordan den kan bli bedre. Det er viktig å få alle grupper lesere i tale, ikke bare de som leser grundig men også mer perifere lesere.

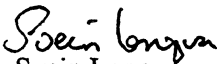
Til undersøkelsen har vi trukket et utvalg på 1500 mottakere fra adresseregistret som benyttes i forbindelse med utsending av avisen. Du er blant dem som er trukket ut. Det er selvsagt frivillig å delta i undersøkelsen, men for å få et resultat som gjenspeiler lesernes synspunkter er det viktig at så mange som mulig deltar.

Undersøkelsen er et oppdrag for avisens redaksjon og skal gjennomføres i uke 37 (8.9. - 12.9.). I løpet av denne uka vil du bli kontaktet på telefon av en av våre intervjuere.

Intervjuerne og alle som arbeider i Statistisk sentralbyrå er underlagt taushetsplikt. Undersøkelsen er godkjent av Datatilsynet og personopplysninger vil bli behandlet etter lovbestemte regler. Det vil ikke bli offentliggjort eller videreformidlet opplysninger om hva den enkelte har svart. Når undersøkelsen er avsluttet vil alle kjennetegn som kan identifisere enkeltpersoner bli fjernet. Dersom du ønsker mer informasjon, kan du henvende deg til Statistisk sentralbyrå ved konsulent Dag Roll-Hansen på telefon 22 86 46 70.

På forhånd takk for hjelpen!

Vennlig hilsen

Svein Longvå
Adm. dir.

Jørn Y. Leipart
Seksjonssjef

SPØRRESKJEMA

1. Først vil jeg spørre om hvor grundig du leser forskning. Hvilket av følgende utsagn passer best for deg?

Jeg leser vanligvis hvert nummer ganske grundig.
Det varierer hvor grundig jeg leser Forskning.
Jeg leser vanligvis hvert nummer ganske overflatisk.
Jeg leser vanligvis ikke Forskning.

Hvis IO svarer "Jeg leser vanligvis ikke Forskning" får de spørsmål 2.

2. Hvorfor leser du vanligvis ikke forskning?"

Sett av plass til å skrive inn svaret. Hopp deretter til spørsmål 14 og så til spørsmål 22-25.

3. Forskning skal blant annet være et forum for forskningspolitisk informasjon og debatt. Hvordan mener du avisen oppfyller denne målsettingen i dag?

Oppfylles den...
svært bra
bra
dårlig
svært dårlig

4. Mener du at denne målsettingen bør få høyere prioritet enn nå, samme prioritet som nå, eller lavere prioritet enn nå?

HØYERE PRIORITET
SAMME PRIORITET SOM NÅ
LAVERE PRIORITET

5. Forskning skal også formidle Norges forskningsråds syn og tenkning om viktige saker som angår norsk forskning. Hvordan mener du at avisen oppfyller denne målsettingen?

Oppfylles den...
svært bra
bra
dårlig
svært dårlig

6. Mener du at denne målsettingen bør få høyere prioritet enn nå, samme prioritet som nå, eller lavere prioritet enn nå?

HØYERE PRIORITET
SAMME PRIORITET SOM NÅ
LAVERE PRIORITET

7. Forskning skal presentere enkelte forskningsprosjekter som eksempler på strategiske satsninger. Hvordan mener du at avisen oppfyller denne målsettingen?

Oppfylles den...
svært bra
bra
dårlig
svært dårlig

8. Bør presentasjonen av forskningsprosjekter få mer plass enn nå, like stor plass som nå eller mindre plass enn nå?

MER Plass
LIKE STOR Plass SOM NÅ
MINDRE Plass

9. Forskning skal dessuten være åpent for synspunkter fra de samarbeidsparter Norges forskningsråd har innen forskning, forvaltning, næringsliv og politikk. Hvordan mener du avisen oppfyller denne målsettingen?

Oppfylles den...
svært bra
bra
dårlig
svært dårlig

10. Bør synspunktene fra samarbeidspartene få mer plass enn nå, like stor plass som nå, eller mindre plass enn nå?

MER Plass
LIKE STOR Plass SOM NÅ
MINDRE Plass

11. I hvor stor grad mener du at Forskning...

er frittalende, åpen og kritisk?
driver oppsøkende forskningsjournalistikk?
"idylliserer" forholdene i Norges forskningsråd?
formidler synspunkter fra ulike aktører i norsk forskning?
tar opp kontroverser i forskning og forskningspolitikk?
formidler nyheter fra norsk forskning?
formidler nyheter fra utenlandsk forskning?
gir deg nyttig informasjon fra forskningsverdenen?

svaralternativer til det første delspørsmålet:

Er den det...
i stor grad, i noen grad, i liten grad, ikke i det hele tatt

svaralternativer til de følgende delspørsmålene:

Gjør den det...
i stor grad, i noen grad, i liten grad, ikke i det hele tatt

Form og tilgjengelighet

12. Hva synes du om Forskning med hensyn til...

format
bildebruk
layout (oppsett og arrangement)
språk

Er den...
svært bra, bra, dårlig, svært dårlig

13. Hvordan syns du artiklene i Forskning vanligvis er når det gjelder...

lesbarhet/forståelighet
nyhetspreg
seriøsitet
dybde/grundighet

Er de...
svært bra, bra, dårlig, svært dårlig

Lesergrupper

14. Forskning ønsker å nå lesere innen forskning, forskningsadministrasjon, offentlig forvaltning, næringsliv, politikk og presse. Hvilken av disse gruppene tilhører du?

forskning: universitet eller høyskole

forskning: frittstående institutt

forskning: næringsliv

forskningsadministrasjon: universitet eller høyskole

forskningsadministrasjon: frittstående institutt

forskningsadministrasjon: næringsliv

offentlig forvaltning (bortsett fra forskningsadministrasjon)

næringsliv (bortsett fra forskning og forskningsadministrasjon)

politikk

presse

annen lesergruppe, spesifiser

15. Hvor godt mener du at Forskning ivaretar dine interesser som leser?

Er det...

svært bra

bra

dårlig

svært dårlig

Generelle vurderinger

16. Alt i alt, hvor fornøyd er du med kvaliteten på Forskning?

Er du...

svært fornøyd

nokså fornøyd

nokså misfornøyd

svært misfornøyd

17. Hvor viktig mener du det er at en avis som Forskning kommer ut?

Er det...

svært viktig

viktig

mindre viktig

ikke viktig

18. Synes du at avisen Forskning bør komme ut oftere enn i dag, like ofte som nå eller sjeldnere enn det den gjør nå?

OFTERE

LIKE OFTE

SJELDNERE

19. Hva er den viktigste grunnen til at du leser Forskning?

Er der for å få...

en rask orientering om Norges forskningsråds synspunkter

kunnskap om nye forskningsresultater

innblikk i forskningspolitiske saker og nyheter

presentert strategier og beslutninger

kunnskap om vedtak fattet av Norges forskningsråd

praktisk informasjon

annet, spesifiser

20. Forskningsrådet vurderer for tiden hvordan avisen Forskning skal profileres gjennom Internett og som papirutgave. Hvilke av følgende tre løsninger ville du foretrekke:

1 Hele Forskning legges både ut som søkbar tekst på Internett og trykkes i papirutgave, som i dag.

2 Områdesidene (informasjonssidene) presenteres bare på Internett, mens resten av papirutgaven av Forskning er som i dag.

3 Forskning presenteres som en nyhetspreget Internettavis, mens papirutgaven tar for seg andre typer artikler.

Informasjon fra Forskningsrådets områder

21. Informasjon fra Forskningsrådets områder presenteres i dag på egne områdesider i Forskning. Hvordan synes du at denne informasjonen bør presenteres?

Bør den...

bli presentert i Forskning, som i dag?

bli gitt ut som separate nyhetsbrev fra enkeltområder?

bli presentert som en Internettavis?

annet, spesifiser

22. Norges forskningsråd er delt i seks ulike områder. Vi vil gjerne vite om du ønsker mer informasjon fra noen av disse områdene enn du får i dag.

Ønsker du mer informasjon fra...

bioproduksjon og foredling (BF)

industri og energi (IE)

kultur og samfunn (KS)

medisin og helse (MH)

miljø og utvikling (MU)

naturvitenskap og teknologi (NT)

Svaralternativer: ja og nei

... og til slutt et par bakgrunnsspørsmål

23.1 Hva er din høyeste fullførte utdanning?

UTDANNING INNTIL VIDEREGÅENDE SKOLE-NIVÅ (INTIL 12 ÅR)

UTDANNING PÅ UNIVERSITETS- OG HØGSKOLENIVÅ 1 (13-14 ÅR)

UTDANNING PÅ UNIVERSITETS- OG HØGSKOLENIVÅ 2 (15-16 ÅR)

UTDANNING PÅ UNIVERSITETS- OG HØGSKOLENIVÅ 3 (17-18 ÅR)

UTDANNING PÅ FORSKERNIVÅ (OVER 18 ÅR)

23.2 Hvilket fagfelt arbeider du innenfor?

Er det innen...

humaniora og estetikk

undervisning

administrasjon, økonomi, samfunnsvitenskap og juss

industri, håndverknaturvitenskap, teknikk

samferdsel

helsevesen

jordbruk, skogbruk og fiske

tjenesteyting og forsvar

allment fagfelt

24. I hvilket år er du født?

25. Registrer kjønn - spør hvis nødvendig

26. Blir forskning sendt til deg personlig, får du det upersonlig via arbeidsplassen eller får du det på andre måter?

personlig adressert

uten navn via arbeidsplassen

på andre måter, spesifiser

27. Har du viktige synspunkter når det gjelder Forskning som ikke har kommet fram under intervjuet?

INSTRUKS TIL LESERUNDERSØKELSE FOR AVISEN FORSKNING

PRODUKTNUMMER 622-0

INNLEDNING	1
DATAINNSAMLING.....	1
DATAINNSAMLINGSPERIODE.....	1
FORBEREDELSESTID.....	1
UTVALG.....	1
GJENNOMFØRING.....	2
IO-LISTE	2
IO-BREV	2
TIDLIGERE LESERUNDERSKELSE	2
KOMMENTARER TIL SPØRSMÅLENE.	3
<i>Til spørsmål 1</i>	3
<i>Til spørsmål 14</i>	3
<i>Til spørsmål 20</i>	3
<i>Til spørsmål 23.1</i>	4
<i>Til spørsmål 26</i>	4

Innledning

Undersøkelsen tar sikte på å finne ut hva leserne mener om en avis Norges forskningsråd utgir. Avisen heter Forskning, og består stort sett av artikler om forskning og forskningspolitikk, i tillegg til informasjon fra Forskningsrådet. Undersøkelsen blir gjort på oppdrag fra Norges forskningsråd.

Datainnsamling

Datainnsamlingen blir gjort ved telefonintervju.

Datainnsamlingsperiode

Intervjuene blir gjennomført i uke 37, det vil si 8.- 12. september. Du kan også intervju i uka etter hvis du må sende ut IO-brev og det derfor tar lengere tid. Da blir det imidlertid nok av andre ting å gjøre, så det er fint om du får tatt mest mulig i uke 37.

Forberedelsestid

Tre kvarter er satt av til forberedelser. Godtgjørelsen påføres av kontoret.

Utvalg

Undersøkelsen har et bruttoutvalg på 1500 IO. Utvalget er trukket fra abonnementsregisteret til avisen Forskning.

I en god del av bedriftene skal det intervjues flere IO. Vi har samlet IO-ene slik at en intervjuer som regel vil få alle IO-ene fra en bedrift. Alle regler har minst ett unntak, så også denne. På universitetene er det for mange IO til én intervjuer, og de må derfor deles på flere. Vi har likevel samlet IO fra ett institutt hos én intervjuer.

Gjennomføring

Abonnementsregisteret har ikke vært lett å trekke fra. Det har stort sett bare adresser, og ikke navn og telefonnummer. Vi har lagt oss i selen for å finne navn og telefonnummer, men det mangler fortsatt mange. Du må fortsette detektivarbeidet der vi har sluppet. Ring opp bedriftene og prøv å få navn på lesere av Forskning. Her kan det være en ide å prøve postekspedisjon, bibliotek eller sentralbord. Lag en liste over hvem du har intervjuet, så du ikke risikerer å kontakte den samme to ganger. Hvis det er helt umulig å få oppgitt navn på en som leser avisen, prøv i stedet for å finne en som har tilgang til avisen, men ikke leser den - da kan vi kanskje få vite hvorfor han ikke leser avisen Forskning, eller i det minste hvem som ikke leser den.

Det er denne gangen to forskjellige innledningstekster i Blaise. Det er en type for IO med navn, og en type for IO uten navn. Legg inn navn på IO-et dere snakker med i feltet "hvemint" for IO som ikke har navn på IO-lista fra før av.

IO-liste

En del IO mangler telefonnummer. Disse må dere prøve å finne selv. Noen IO har private abonnement på avisa, og disse vil stå oppført med privat telefonnummer og adresse. For disse abonnentene vil feltet "bed_navn" (bedriftens navn) stå tomt.

Opplysninger om hvilken avdeling i bedriften IO tilhører er med på IO-lista. For eksempel blir det oppgitt hvilket fakultet eller institutt IO som jobber ved Universitetet i Oslo er tilknyttet.

Det er mange opplysninger på IO-lista, og det er ikke plass til alle i ett skjermbilde. **Du må derfor bruke piltastene til høyre og venstre for å få med deg hele IO-lista.** Navn på IO ligger til høyre for det første skjermbildet, og du må bruke høyre piltast for å finne det.

IO-brev

Vi har sendt IO-brev til personer der vi har navn. Der vi har bedrifter uten noen navn på IO har vi sendt IO-brev unavnet til bedriften. Det innebærer at det er store sjanser for at IO som du skaffer selv ikke har fått IO-brevet. Hvis de ønsker IO-brevet før intervjuet, kan du tilby å sende dem ett i posten. Hvis den eneste muligheten til å få dem med er å fakse dem ett IO-brev, kan vi fakse ett til dem herfra. Gi i så fall beskjed - husk faksnummer!

Tidligere leserundersøkelse

Noen av dere vil kanskje huske en tilsvarende undersøkelse fra to år tilbake. De aller fleste av spørsmålene fra den er uendret, men det er kommet til en del flere spørsmål. Forrige gang ble

undersøkelsen gjennomført som en kombinasjon av telefonintervju og et spørreskjema som ble sendt ut med avisa. Svarprosenten på spørreskjemaene var svært lav og vi satser derfor bare på telefonintervjuing denne gangen.

Kommentarer til spørsmålene.

Til spørsmål 1

De som vanligvis ikke leser forskning har trolig ikke forutsetning for å kunne svare på spørsmålene. For å kunne si noe om hvem det er som mottar avisa men ikke leser den, stiller vi dem likevel spørsmål om hvilken kategori av lesere de tilhører, og også bakgrunnsspørsmålene om alder, utdanning o.l.

Til spørsmål 14

Still først spørsmålet som det er, og be dem deretter presisere hvis de tilhører en gruppe med flere undergrupper. Hvis de for eksempel svarer at de driver med forskning, spør du om det er innenfor ett universitet eller en høyskole, et frittstående institutt eller i næringslivet.

Til spørsmål 20

Forskningsrådet vurderer hvordan forskning skal presenteres på Internett. De tre alternativene som er presentert er de mest sannsynlige, men også andre kan være aktuelle.

Alternativ 1

All teksten fra forskning legges i dag ut på Internett. Teksten blir lagt ut som søkbar tekst. Det vil si at den blir lagt ut som ren tekst, ikke et produkt med layout som Internettsider vanligvis har. Dette er en enkel og billig måte å legge avisa ut på Internett. Den største ulempen med denne presentasjonsformen er at den ikke blir like lett å orientere seg i og tiltalende å lese som hvis en hadde presentert stoffet som en Internettavis.

Alternativ 2

Områdesider og informasjonssider betyr det samme. Norges forskningsråd er delt opp i seks ulike områder etter hvilket forskningsfelt de arbeider innenfor. Områdesidene byr på informasjon fra de ulike områdene. Denne informasjonen ble tidligere gitt ut separat som nyhetsbrev fra de ulike områdene, men ble lagt inn i avisa etter forrige leserundersøkelse. Alternativ 2 innebærer at disse sidene igjen blir fjernet fra forskning, for i stedet bare å bli tilgjengelig på Internett. Bakgrunnen for dette alternativet er at en er usikker på hvor stor generell interesse informasjonen har for avisens lesere, og at informasjonen av og til kan bli utdatert på grunn av at avisa bare kommer ut seks ganger i året. Informasjonen på Internett kan oppdateres fortløpende. Alternativet spesifiserer ikke om områdesidene foreslås lagt ut som skøbar tekst eller som en Internettavis, men det siste alternativet er trolig mest aktuelt.

Alternativ 3

Det tredje alternativet går ut på å redigere forskning som en Internettavis med nyhetspregede og relativt kortfattede artikler og informasjon. En Internettavis har layout som Internettsider, noe som gjør den lettere å finne fram i og mer tiltalende enn hvis stoffet bare hadde vært presentert som ren tekst. Papirutgaven av forskning vil da ta for seg andre typer artikler som ikke bærer preg av å være nyhetsstoff. At en artikkel

er lang vil også være et argument for å trykke den i papirutgaven. Fordelen med dette alternativet er at folk relativt lettvis kan få en oversikt over aktuelle saker og aktuell informasjon over Internett, mens de kan fordype seg i stoff som ikke så fort blir uaktuelt i papirutgaven.

Til spørsmål 23.1

Spørsmålet skal fange opp lengden på IO's utdanning, Vi er bare interessert i fullført utdanning - det vil si at IO må ha avlagt og bestått eksamen.

universitets- og høgskolenivå 1 (13-14 år) står for ett til to års høyere utdanning

universitets- og høgskolenivå 2 (15-16 år) står for tre til fire års høyere utdanning. Typiske eksempler vil være sykepleierutdanning, ingeniørutdanning og cand mag-grad fra universitetene.

universitets- og høgskolenivå 3 (17-18 år) står for fem til seks års høyere utdanning. Det vil stort sett være de med hovedfag, sivilingeniører og lignende. Selv om enkelte hovedfagsutdanninger og profesjonsstudier ved universitetene kan ha normert studietid som går ut over seks år skal disse likevel regnes i denne kategorien.

forskernivå (over 18 år) vil først og fremst si de som har tatt doktorgrad.

Det er den normerte studietiden vi er interessert i, ikke hvor lang tid IO faktisk brukte.

Til spørsmål 26

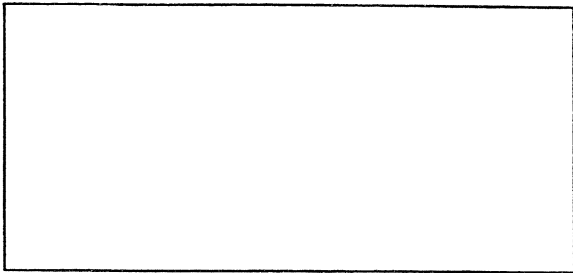
Avisen er "personlig adressert" når IO har navnet sitt trykt på den. Dette gjelder både når adressaten får avisen på arbeidsplassen og når han får den til privatadressen sin. I de fleste tilfeller vil avisen være adressert til arbeidsplassen. Mange abonnenter får avisen "upersonlig via arbeidsplassen". Det vil si at arbeidsplassen får et visst antall eksemplarer til fordeling blant de ansatte, uten at hver enkelt har navnet sitt på avisa.

Lykke til!

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 97/39 E. Holmøy og Ø. Thøgersen: Virkninger av strukturpolitiske reformer: Forslag til konkrete forskningsprosjekter. 67s.
- 97/40 E. Gulløy: Journalister og personvern - om personvernproblematikk og Datatilsynet. 37s.
- 97/41 E. Holmøy: En presisering av hva som skal menes med tilbudskurven for arbeid i en generell likevektsmodell. 10s.
- 97/42 A. Sundvoll og H.M. Teigum: IT i skolen 1997. Del 1: Tilstandsundersøkelse i skolene. Hovedresultater og dokumentasjon. 65s.
- 97/43 P. Schønning og K. Jonassen: Sammenligning av foreslåtte nasjonale tilpasninger av Corine Land Cover med andre arealklassifikasjonssystemer og systemer for arealstatistikk. 39s.
- 97/44 A. Holmøy: Inntekts- og formuesundersøkelsen for personlig næringsdrivende 1995: Dokumentasjon. 45s.
- 97/45 A. Katz, B.M. Larsen, K.S. Eriksen og T. Jensen: Transport og makroøkonomi - en samkjøring av GODMOD-3 og MSG-6. 62s.
- 97/46 S. Todsén: Nasjonalregnskap: Beregning av oljenæringene. 23s.
- 97/47 O.F. Vaage: Undersøkelse om voksenopplæring i Rogaland: Dokumentasjonsrapport. 33s.
- 97/48 E. Gulløy: Undersøkelse om personvern: Holdninger og erfaringer 1997. 76s.
- 97/49 H.M. Edvardsen, J. Mønnesland og K.Ø. Sørensen: Regional arbeidsdeling: Sogn og Fjordanes plass i norsk verdiskaping. 35s.
- 97/50 O. Rognstad: SSBs forslag til landbrukstelling 1999. 65s.
- 97/51 J.E. Sivertsen: Flyktninger og arbeidsmarkedet 4. kvartal 1996. 38s.
- 97/53 S. Hansen og T. Skoglund: Sammenligning av data for sysselsetting og lønn fra ulike kilder. 30s.
- 97/54 S. Blom: Holdning til innvandrere og innvandringspolitikk: Spørsmål i SSBs omnibus i mai/juni 1997. 39s.
- 97/55 K. Mork: SSB-AVLØP: Fylkeshefte 1996. 203s.
- 97/56 Opplysninger om inntekt, formue og skatt i forløpsdatabasen Trygd-fobhistorie: Tilrådinger fra et utvalg. 52s.
- 97/57 E.J. Fløttum: Ordliste og definisjoner i økonomisk statistikk: Engelsk - bokmål - nynorsk. 166s.
- 97/58 T. Dale: Samordnet levekårsundersøkelse 1997 - panelundersøkelsen: Dokumentasjonsrapport. 87s.
- 97/59 H. Høie og A. Grønlund: Driftstypemodellen: Modell for tilrettelegging av jordbruksstatistikk for beregning av tap av næringsstoffer fra jordbruksarealene: Dokumentasjon. 37s.
- 97/60 A. Sundvoll: Undersøkelse om mødre med nyfødte barn. 36s.
- 97/61 S. Todsén: Nasjonalregnskap: Beregning av realkapitalbeholdninger og kapitalslit. 34s.
- 97/62 K. Mork: Utslepp og rensing av avløpsvatn: Datakvalitet og beregningsmåter. 64s.
- 97/63 S. Stamnes og B.L. Western: Inntekts- og kostnadsundersøkelse for privatpraktiserende psykologer 1996: Dokumentasjon. 26s.
- 97/64 H.M. Teigum: Barns helse og velferd 1996: Dokumentasjon og frafallsanalyse. 39s.
- 97/65 F. Gjertsen: Dødsårsaksregistret i Statistisk sentralbyrå: Rapport om virksomheten i 1996. 56s.
- 97/66 B. Olsen: Prøveundersøkelse om 1-3 dagers sykefravær i sentral sykefraværstatistikk: Dokumentasjon. 15s.
- 97/68 R. Johansen: REGARD - Modell for regional analyse av arbeidsmarked og demografi: Teknisk dokumentasjon. 212s.

Notater

Tillatelse nr.
159 000/502

B *Returadresse:*
Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep.
N-0033 Oslo

Statistisk sentralbyrå

Oslo:
Postboks 8131 Dep.
0033 Oslo

Telefon: 22 86 45 00
Telefaks: 22 86 49 73

Kongsvinger:
Postboks 1260
2201 Kongsvinger

Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 50 30

ISSN 0806-3745

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway